

DIRVA

THE FIELD

Nr. 25
Birželio-June 24, 1954
Cleveland, Ohio

Platusis vieškelis VLIKui

V. RASTENIS

Gegužės 1 dieną Vliką sudarė grupių atstovai baigę svarstyti ir sutarę dėsnius, kuriais apibūdinami Vliko uždaviniai šių dienų aplinkybėse (žr. "Vliko uždaviniai", šio "Dirvos" numerio 8 psl. Red.).

Tas darbas iš esmės nevaizgus, nes tai tik uždavinių apžvalgos sudarymas, o ne jų uždavinių vykdymas. Tačiau tai teigiamas ir reikalingas darbas, nemažiau reikalingas, kaip sąskaitų inventorizacijos patikrinimas. Jis sudaro atramos tašką vaisingiesiems darbams. Kad tik tuo atramos tašku būtų naudojamasi!

Sutartieji dėsniškai yra grupių savitarpinių nuolaidų padarinys. Todėl jie nėra išsami. Tokių kokių ta ar kita paskira grupė būtų pareidavusi. Tačiau reikalingas susitarimas kiekvienai grupei atrodė svarbesnis, negu šimtanuosimtis savų pažiūrų patenkinimas. Išsiaiškinus, kaip viena ar kita abejojimo sukėlianti mintis suprantama, visų buvo sutikta tokį Vliko uždavinį išdėstyti ir priimti ir laikyti jį rodyklę dabartinė Vliko veiklai. O jį rodo Vlikui patį kelią, kuriame yra kuo pasireikšti.

Kai visuomenės dėmesys vėl bene perlaug yra užimtas šalutinių kaikiurių Vliko pareigūnų mindomais takeliais, ypač verta pažvelgti į tą platųjį vieškelį, kurį pačios Vliko sudaromos grupės mato ir Vlikui rekomenduoja. Tik taip galima susidaryti nuomonę, kiek į tą kelią Vlikas žengia, bei kur jis kaikiurių jo pareigūnų yra įtrauktas į klaidžius takelius, vokių kitu atveju nusipelnančius net šunkelių vardo.

Išsitas Vliko uždavinių išdėstymas vargu ar reikalingas smulkesnio nagrinėjimo. Pakanka su juo atidžiai susipažinti. Jam gal būtų galima prikišti vieną kitą surėdągavimo ydą, vieną kitą kurio smulkesnio reikalo nepaminėjimą, bet tai nepakeistų bendro vaizdo, iš kurio matyti, kad Vlikui yra daug svarbaus darbo, ir kad ne kokia nors kova dėl "amžsąsodų" Bonnoje yra jo uždavinys.

Tik ryšium su pabrėžimu, kad Vlikas "vadovauja Lietuvos laisvinimo akcijai ir yra galutinis jos reikalų sprendėjas", grupių pasitarime buvo iškėlę ryškesnių abejojimų. Būtent: ar tai turi būti suprasta, kad Vlikas yra galutinis sprendėjas

lais, tai Vlike tokiais reikalais priimtieji nusistatymai savaime turėtų būti rodyklė ir Lietuvos Laisvės Komiteto darbų linkmei. Ne ko kita iš LLK laukia ir Europos Laisvės Komitetas, kuriam svarbu per jį apčiuopti ne kelių asmenų, o laisvame pasaulyje esančios lietuvių visuomenės nusistatymus bei siekimus. Tai nereikia, kad amerikinis komitetas kiekvieną atvejų savo veiklą taip ir kreips, kaip vienos ar kitos interesuotos tautybės opinija pagedauja, bet tą tikrą opiniją jis tikrai nuosirdžiai nori žinoti aiškiai pareikštą ir autentišką.

Panaši, nors kiek ir skirtinga padėtis yra ir santykiuose su Lietuvos diplomatiniais atstovais. Iš priimtojo Vliko uždavinių išdėstymo išplaukia, kad Lietuvos diplomatiniai atstovai ir kiti Lietuvos laisvinimo veiksmams nėra Vliko formaliai priklausomi: su jais Vlikas įpareigojamas "laikyti ryšį ir siekti bendradarbiavimo" ("Vliko uždaviniai" I sk., 2 punktą).

c. Skiriamos "lietuvių tautos reprezentavimo" ir "Lietuvos valstybės reprezentavimo" sąvokos ("Vliko uždaviniai" I sk., 3 p.). Vlikas laikomas lietuvių tautos politinės valios reiškiu šioje geležinės uždangos pusėje. Lietuvos valstybės (Respublikos) reprezentantai laikomos Lietuvos diplomatinės institucijos. Vlikas skatinamas tik siekti tų abiejų rūšių reprezentacijos suderinimo.

Taigi, Amerikos Lietuvių Tarybai Vlikas nevadovauja. Tačiau, jei Vlikas nusistatys, pavyzdžiui, "kokių Lietuvos valstybės sienų siektis, su kuo ir kaip sienų klausimai spresti" — bei kokia medžiaga tam nusistatymui paremti parengtina, kas bei koku būdu ją rengs, tai tikimasi, kad ir su ALT bus sutarta, kad ji Vliko priimto nusistatymo atsižvelgtų savo veikime.

Lietuvos Laisvės Komitetas yra savo rūšies patariamasis organas prie amerikinio Europos Laisvės Komiteto. Tad LLK negali tuo pačiu metu ir Vliko formaliai priklausyti. Tačiau Europos Laisvės Komitetas savo patariamiesiems tautiniams komitetams duoda daug iniciatyvos laisvės ir respublikos juos nuomonės, laikymasis pažiūros, kad toki komitetai savo iniciatyvą reikšia ne šiaip sau savo nuožiūra, o remiamiesi savų politškai organizuotų tautiečių nusistatymais. Taigi, jei Vlikas laikomas ta vieta, kurioje turėtų būti galutinai formuojamas bendras lietuvių nusistatymas principiniams laisvinimo akcijos reika-

GVATEMALOJ KARAS

Jau keli metai kai Gvatemalos komunistiniai nusiteikusi valdžia kelia nerimą Pietų Amerikos kaimyninėse valstybėse. Ji kelia nerimą ir JAV, nes yra daug davinų, kad per Gvatemalą Maskva tiesia savo nagus į visą Amerikos kontinentą. Per čia ji siunčia savo šnipus, ginklus ir propagandinę nelegalią medžiagą.

Patys gvatemaliečiai dėl tokios vyriausybės linijos yra sukilę. Vieni už dabartinę liniją, kiti prieš. Dauguma pasipriešinimo vadų iš krašto yra pasitraukę į kaimyninę Hondurą, Nicaragūą ir kitur. Jie čia suorganizavo gvatemaliečius, laukę progos įsiversti į savo tėvynę ir komunistinę valdžią nušalinti. Esą, tokia proga jau atėjusi ir jie, kaip pranešimai sako, apie 5000 ginkluotų vyrų, pradėjo karą.

Pranešimai, ateina iš Gvatemalos, labai prieštaringieji. Sukilėliai giriasi karą tuoj laimės, o dabartinė vyriausybė tvirtina, kad sukilėliai tuoj bus sumušti.

Dėl Gvatemalos padėties nepaprastai susijaudino Maskva. Jos radijas ir spaudoje pilna kaltinimų amerikiečiams, girdi, tai amerikiečių darbas. Gvatemalos reikalus jau spėjo pajudinti ir Saugumo Taryboje, kur rusai spėjo pareikšti ir žeto, kada buvo pasiūlyta Gvatemalos reika-

Pulk. Carlos Castillo Armas, vadovavęs gvatemaliečių akcijai nuversti komunistinę valdžią.

Washingtono buvo surengta netikrų pinigų paroda šūkiu — pažinkite savo pinigus. Prezidentas Eisenhoweris apžiūri netikrų pinigų fabrikantų "darbus".

Sovietų nagai Skandinavijos valstybėse

(Mūsų Europos bendradarbio)

Skandinavijos valstybių gyvenime pastebimi tam tikri dėmesio verti reiškiniai. Prieš kurį laiką visų trijų valstybių spaudoje ir visuomenėje didžiausią nerimą sukėlė svetimi lėktuvai, naktį pakartotinai skridę per Skandinaviją. Visuomenėje buvo konstatuota, kad

Ypač danų aviacija pasirodė toli gražu ne savo uždavinio augstumoje. Pasirodo, kad danai šiuo metu kaip sykių planuoja savo aviacijos reorganizaciją. Paskutiniuoju laiku danų aviacijoje pasitaikė visa eilė nelaimingų atsitikimų, kurie dar labiau sujaudino tiek spaudą, tiek visuomenę. Ryšium su įvairiais aktualiais klausimais, susijusiais su Danijos padėtimi šiaurės Atlanto karinės organizacijos remuose, danų užsienio ir karo ministeriai buvo nūvykę į Londoną. Vėliau paaiškėjo, kad buvęs svarstomas klausimas, kaip britų ekspertai galėtų dalyvauti danų karo aviacijos pertvarkyme. Buvęs iškeltas klausimas, kad britų karo aviacijos maršalas Sir Hugh Saunders būtų atkomandiruotas į Daniją ir kaip ekspertas dalyvautų jos aviacijos reorganizacijoje. Kartu su juo atvyktų apie 120 kelių specialistų, pirmoje eilėje britų.

Danų visuomenė tikisi, kad reorganizacija bus vykdoma skubiai ir kad tokiu būdu nebeprasidės nerimą keliantieji reiškiniai, kai Danijos padėties skriaudo svetimi lėktuvai, o danų priešlėktuvinė apsauga tyli.

Norvegijoje visuomenė jaučiamasi nesibaigia šnipinėjimo procesai. Dar nepasibaigę didysis procesas Kirkenes teisme, o jau laukiama dviejų naujų bylų. Visose šiose bylose kaltinami šnipai, dirbę Sovietų Rusijos naudai. Perna vasarą Norvegijos sieną perėjo ir joje politinio prieglobsčio pasirašę sovietų šnipinėjimo štabo Murmanske leitenantas Pavlovas. Jo parodymai padėjo norvegų saugumo organams susekti visą šnipų tinklą, kuris dirbo Sovietų Rusijos naudai. Vadovaujama vaidmenį vaidino norvegų jūrininkas Asbjorn Sunde, kuris komunistų pusėje dalyvavo ispanų pilietiniame kare, paskum pasižymėjo kaip komunistinis partizanais Norvegijoje vokiečių okupacijos metu, o dar vėliau nuėjo dirbti šnipo darbo Maskvoje.

Iš sovietų bėglio Pavlovo pasisakymų sekė, kad Norvegijos karo ministerija turėjo pakeisti savo dispozicijas šiaurės provincijoms apginti karo atveju. Neseniai paskelbta, kad norvegų pusėn perėjęs kitas sovietų karininkas. Ryšium su juo parodymais laukiama naujų procesų, kurie vėl atidengs, kaip Mas-

pav., danų ir norvegų priešlėktuvinė apsauga aiškiai neatliko savo pareigų. Ne be pagrindo buvo statomas klausimas, kas atsitiktų, jeigu nežinomos tautybės lėktuvai būtų perskridę Skandinavijos teritoriją ne per neapsižiūrėjimą, o tyčia, sąsėmė, pradėdami karo veiksmus...

Tuo tarpu kai sovietai intensingai varo šnipinėjimo darbą Skandinavijoje, lygia greičiai vyksta derybos ūkio mainams pagyvinti. Švedija jau ir anksčiau prekiauja su Sov. Rusija, suteikdama jai miliardinį kreditą. Šią vasarą numatomos derybos naujai prekybos sutarčiai sudaryti. Švedai dėsia pastangų mainus mažiausia padvigubinti. 1953 m. prekybos apyvarta siekė 150 milijonų kronų. Pagal naujus sumanymus ji būtų padidinta iki 300-400 mil. kronų. Sovietai daugiausia įveža naftos ir jos dirbinių, tuo tarpu kai švedai eksportuoja šaldytuvus — laivus ir įvairių mašinų.

Dar įdomesnis reiškinys pastebimas danų prekybos santykiuose su Sov. Rusija. Į Maskvą išvyko danų ūkio ministeris Kragg, kuris vadovauja nepaprastai gausiai delegacijai. Ji ves derybas su sovietais prekybos sutarčiai pratęsti, kuri baigiasi birželio 30 d.

Danų ūkiniai slugsniai reikšiamą pasitenkinimą prekybos mainų pagyvėjimu su Sov. Sąjunga. 1953 m. danai išvežė prekių už 144 milijonus kronų (1952 m. — 86 mil.), o įvežė už 58 mil. kronų (1952 — 77 mil.). Kaip matyti, išvežimą danai gerokai padidino, tuo tarpu jai įvežimas iš Sov. Sąjungos sumažėjo. Sovietai vieton žadėtų 25.000 tonų kviečių tepąjėgę atsiųsti vos 4.000.

Pagal sutartį prekybos apyvarta turi pasiekti per metus 150 milijonų kronų. Šalia sutartyje numatyto kiekio danai išvežė į Sov. Sąjungą už apytikriai 150 mil. kronų žemės ūkio gaminių. Už juos sovietai moka anglų svarais. Danai norėtų, kad vieton trumpalaikės sutarties sovietai sutiktų pasirašyti sutartį 3-5 metams. Kaip kompensacija danai tuo atveju pasidarytų įsivežti didesnę kviečių naftos iš Sov. Sąjungos, nors amerikiečių ir britų firmos, kurios ligšiol aprūpindavo danų rinką, prieš tokius pasinešimus užprotestavo.

Pagalau, pažymėsim, kad švedų užsienio reikalų ministras Udenas nusistatė savo atostogas praleisti — Maskvoje, kaip švedų eksportinio svečias...

Suomijos-Kinijos sutartis

Komunistinė Kinija ir Suomija pasirašė naują prekybinę sutartį. Pagal tą sutartį mainais pasikeis per metus prekių už \$25,000,000.

STUDENTŲ SKYRIAUS REDAKTORIAI

Vyt. Kavolis ir R. Mieželis, "Studentų Žodžio" redaktoriai, vykdamie iš Bostono į Chicago, buvo įstoję Clevelande. Dirbo tarėsi dėl "Studentų Žodžio" tolimesnio plėtimo ir gyvavimo.

VISAM PASAULY

• Pasibaigė McCarthy — armijos ginčai. Dabar laukiama į tą bylą įjėvų tarnautojų atleidimo ir tardymų išvadų. Tačiau netikima, kad išvados būtų vieningos. Greičiausiai atsiradus du ar daugiau išvadų įvertinimų ir taip visas reikalas, sukėles daug triukšmo, nueis praėitin. Tardymai tęsės 36 dienas.

• Prancūzijos ministeris pirmininkas Mendes-France parlamentu gavo pasitikėjimą 419 balsais prieš 47. Mendes-France kadencija bus tik iki 20 liepos, jei jam nepasiseks pasiekti paliaubų Indokinioje. Prisibijoję, kad Prancūzija gali komunistams padaryti didesnę nuolaidą. Vienok Amerika ir Anglija daro spaudimą, kad būtų elgiamasi ne tik protinai, bet ir garbingai.

• Iš Londono skelbiama, kad Anglija pasitrauks iš Sueso kanalo. Pasilik tik teisę grįžti karo atveju, jei karas kiltų 10 metų bėgyje.

• JAV karo biudžetas šiais metais sieks 29 milijonus dolerių.

• Prancūzija ir Italija nebegaus karinės paramos iš JAV, kol nepatvirtins Europos Gynybos sutarties. Bet šis nutarimas greičiausiai nulis prancūzams paramą Indo-Kinijos kare.

• Buv. prezidentui Trumanui, staiga susirgus, buvo padaryta apendicito operacija.

• Senatorius L. C. Hunt, nusišovęs dėl inkstų nepagydomos ligos, senato padėtį pakeis respublikonų naudai. Wyoming gubernatoriaus yra respublikonas, ir aišku, jį jo vietą paskirs respublikoną.

Prancūzų generolas Paul Ely (Kairė), atvykęs į Indo-Kiniją perimti vadovavimo pareigų, sutinkamas gen. Rene Cogan.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Bala Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D. J. (Nepelnyti), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Bala Gaidžiūnas. Registracija kaip antrasis klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atak. Nr. kalna 10 centų.

Vokietijos Lietuvių Krašto Taryba — numato praveisti naujus lietuvių rinkimus rugpjūčio mėn. 1 d. Krašto Tarybos posėdis nušluostys suaukštinti rugpjūčio mėn. 28-29 dienomis.

Vasario 16 d. gimnazijos direktorius A. Giedraitis nuo š. m. birželio 1 d. išėjo vieno mėnesio atostogų, o nuo liepos 1 d. visai pasitraukia iš eilinių pareigų. Atostogų metu jį pavaduoja vyr. mokyt. S. Antanaitis.

Pr. Padalis, ketėdą metų profesorius Detroito katalikų universitete, pereina dirbti į Amerikos Bala ir išvyksta į Europą.

Okup. Lietuvoje stinga net ir lituanistų. Būdinga, kad nepaisant visos stariamos paramos mokslui, Lietuvos augusiosios mokyklose stinga tinkamų lituanistikos dėstytojų. Š. m. balandžio 6 d. "Tiesa" įsidėjo Vilniaus rektorius skelbimą, kuriame siūloma užimti visą eilę katedrų vedėjų, profesorių, docentų, vyresniųjų dėstytojų ar asistentų vietų. Tarp jų siūloma užimti lietuvių kalbos katedrų vedėjų, lietuvių k. profesorius, vieną lietuvių k. docento, 4 lietuvių k. vyresniųjų dėstytojų ir 2 asistentų vietas. Mažytį, senieji lietuvininkai niekaip neįstengia lietuvių kalbos priderinti prie stalinizmo reikalavimų. Prie pridėtinį dokumentų reikalaujama "kadrių įskai-

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Reizidencijos R. Epubli 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL: 1-3330, 7-9 p. p. vak.
Triedad. ir sekmad. ofiso uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Reizid. 3211 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago III.
Saukite — YA. 7-7381
Prima: vakarais 6 iki 9, seštad. 10 ryto iki 4, triedad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center
2336 West Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3330, 7-9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. triedadieniais 12-4 p. p. šestadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis
Spec. KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
VAL: darbo dienomis 3-5 ir 6-8 v. v. škyrys triedadieniais 6-8 v. v. acetad. 10-12 v. r. — 1-3 v. p. p.

IR

Dr. Juras Ramunis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: antrad. ir ketvirtad. 7-8.30 v. v. Ietad. 3-5 v. p. p. ir pagal susitarimą
7156 S. Western Ave.
MEFICAL CENTER
TEL: Kabineto REpublic 7-1168
Buto: WAilbrook 5-8765

BOSTON GEGUZINE

Am. Lietuvių Tautinės S-gos Bostono, skyrius birželio mėn. 27 d. rengia tradicinę savo geguzinę, gražiojo Roženo vasarvietėje, RAYNHAM, prie Nipenicket ežero.

Bus įvairi ir įdomi programa, fudbolo rungtynės, tautiniai šokiai, skautų lauzas ir kt.

Iš So. Boston d. autobusai išeis 12 val. nuo Tautinės S-gos namų — 484 E. Fifth St.

Stasys Gudas

WORCESTER BIRZELIO IVYKIŲ MINĖJIMAS

Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas, kurį surengė Worcesterio lietuvių organizacijų jungtinis komitetas, praėjo protestu prieš bolševikinę vergiją ženkli.

I masinį mitingą Maironio parke susirinko daugiau kaip tūkstantis žmonių.

Kalbėjo Worcesterio miesto burmistras Mr. O'Brien, kun. J. Steponaitis ir Amerikos lietuvių advokatas Milleris. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vl. Sidzikauskas iš New Yorko. Kalbėtojas nupusakojo 1941 m. išvežimus į Sibirį ir plačiai nušvietė vedamą Lietuvos laisvinimo kovą. Minėjimė dalyvavo Amerikos lietuvių karo veteranų postas su vėliavomis ir jų vadovaujamas būgnų ir trimitų orkestras.

Apie įvykusį masinį lietuvių protesto mitingą dvi dienos komentavo Worcesterio vietinė radijo stotis. Worcesterio dienraštis "Worcester Telegram" birželio 14 d. rytinėje laidoje, pirmame puslapyje, įdėjo straipsnį antrašte: "1000 Protest Red Tyranny in Lithuania". Taip pat įdėjo rezoliuciją ištraukus, priimtas mitingo metu, ir pasiūstas JAV vyriausybei ir senatoriams.

NEW YORK BOLSSEVIKŲ ŽIAURUMŲ PASMERKIMAS

Eilę metų New York'e baissijų birželio įvykių pasmerkimo aktas, tai dėl vienu tai dėl kitų priežasčių, nebūdavo pakankamai efektyvus. Šiais metais ši komunistinio žiaurumo pasmerkimo ir nekaltųjų aukų paminėjimo demonstracija praėjo organizaciniu požiūriu labai gerai, o dalyvių skaičiumi, palyginus, pakenčiamai. Yra apgailėtinų reiškinų, net kai kurios save vadinančios patriotinėmis organizacijomis (turiu galvoje New Yorko "Šviesą" birželio 12-13 iškilavo. Tai neturėtų ateity pasikartoti, nes šis mūsų brolių kančių prisiminimas, mūsų tautinė pareiga. Garbė tiems, kurie nepaboję kaitros nei seno ir ligoto amžiaus (pav. prof. Čiurlis ir visa eilė kitų) dalyvavo minėjime.

Akto programa nebuvo perkrauta. Reikia pasidžiaugti gražiais organizaciniais New Yorko Tarybos pirmininko Vytauto ABRAČIO gabumais, kuris ne tik talpininkavo latvių ir estų tautinių komitetų atstovams, bet pagirdinai organizavo ir sudarė šio minėjimo programą. Meninė akto programą atliko latvių, estų ir lietuvių chorai. Ypatingą įspūdį padarė estų vyrų choro išpildyta, vargonų palidyma, religinė kantata.

Be estų ir latvių tautinių komitetų pirmininkų trumpai kalbėjo Free Europe Committee direktorius — Mr. E. J. McHale ir Kongresmanas — Hon. Harrison A. Williams (D-N. J.). Jo kalba buvo dažnai pertraukiama ilgais ir nuosirdžiais plojimai. Jis pareiškė, kad mūsų širdys ir rankos yra su pavergtaisiais ir kankinamaisiais. Jis pažadėjo ne tik čia šiandien kalbėti pavergtųjų reikalais, bet rytojais dieną ir Kongrese.

Raštu gauta sveikinimas iš Prezidento Dwight D. EISENHOWER. Šis sveikinimas buvo išsklaidytas su ypatinga pagarbta ir iškilme. Be to, gauta sveikinimai: New Yorko State gubernatoriaus Thomas F. DE-

IŠ LOS ANGELES

RUOSIAMA TALKĄ PROF. MYKOLUI BIRŽISKAI PADĖTI

Šiame mieste jau ketvirtą mėnesį gyvena prof. Mykolas Biržiska, vienas iš didžiųjų gyvyčių lietuvių tautos veteranų. Nepriklausomybės akto signataras, žymiausias lietuvių literatūros ir kultūros istorijos tyrinėtojas, buvęs Vilniaus Universiteto rektorius. Profesorius šiuo metu jau baigia 72 metų amžiaus, bet neuilstamai tęsia toliau savo mokslinius darbus, daug rašo ir bendradarbiauja įvairioje spaudoje.

Materialinė profesoriaus ir jo žmonos padėtis tačiau yra nebloga. Įvertindama jo didžiulius nuopelnus lietuvių tautai, Los Angeles lietuvių kolonija vieną kartą sutarė suorganizuoti, didesnę talką suteikti paramą senatvėje. Nutarta šiuo reikalu netrukus viešai kreiptis į Amerikos ir Kanados lietuvių visuomenę. Kolonijos visuotinė susirinkime išrinktas specialus komitetas šį Jėnų Uždavinį priekakije, komiteto nariai: K. Lukšys, sekretorius, Dr. P. Pamataltis, kunigas J. Kučingis išdininkas, M. Afukienė ir Liet. radijo programos direktorius Br. Gedinimas. Komitetas dar numatyta papildyti. Taip pat sudaryta ir spaudos komisi-

BALTIMORE

TAUTINĖS S-GOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Antradienį, birželio 29 d. 8 val. vakaro Lietuvių Svetainėje įvyks paskutinis prieš vasaros atostogas ALT Sąjungos Baltimorės skyriaus susirinkimas. Visi nariai ir priklausančiai kviečiami atsilankyti.

WEY, New Yorko miesto Burmistras Robert F. WAGNER, Amerikos Senato senatorių iš New Yorko State: Herbert E. LEHMAN ir Irving G. IVES, Kongresmano Franklin D. ROOSEVELT, Jr. (Dem-NY).

Sis liūdesio aktas užbaigtas rezoliucijos priėmimu ir Baltijos valstybių tautos himnais. Rezoliuciją perskaitė V. Abraitis.

MINETI LIODNIEJI IVYKIAI

Birželio liūdnieji įvykiai buvo paminėti Patriotic salėje birželio 12 d. lietuvių, latvių ir estų kartu. Minėjimui šiais metais vadovavo estai. Meninėje dalyje pasirodė lietuvių solistė Florence Korsak ir Br. Budriūno ved. šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras. Estas kalbėtojas akcentavo, kad pabaltiečiai nepasitenkinti vienkartiniais įvykių paminėjimu kartą į metus, bet padarytą Pabaltijo tautoms skriaudą kelti kiekviena proga amerikiečių tarpe: spaudoje, susirinkimuose, mokyklose, darbovietėse ir pan. Tą pačią dieną lietuvių radijo programoje puikią kalbą pasakė Br. Raila, panašią mintį keldamas, kaip ir paminėtas estas kalbėtojas.

DETROIT STUDENTŲ VEIKLA

Vietos lietuvių studentai šią žiemą yra numatę surengti vietos visuomeni dieninį susipažinimo vakarą. Vakaro programą ruošia kol. P. Zaranka su eile taktininkų.

Gaila, kad nekultūringa mūsų studentijos tarpusavė kova įsigali ir Detroito studentų tarpe. Paskutiniame stud. skyriaus susirinkime, po labai įdomios ir kultūringos dr. O. Vaitkevičiaus paskaitos, dėl "laimėtų rinkimų" viena politiniai-ideologinė studentų grupė sukėlė tokį triukšmą, kuris nedaro garbės nei minėtai grupei, nei bendrai studentijai.

Gan įdomūs ir minėtos grupės reikalavimai sekančios stud. skyriaus valdybos rinkimų reikalui: turi būti išrinkta pusė "mūsų", pusė "jų" ir vienas neutralus... Pasirodo, ir studentai sugeba pasimokyti aritmetikos iš VLIK'o...

Norėtųsi tikėtis, kad šios naujos apraiškos neprigis Detroito studentų tarpe. z.v.r.

CHICAGO BIRZELIO TREIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 12 d. Marijos Augst. Mokyklos auditorijoje, Chicagoje, įvyko baissijų birželio treimų minėjimas, rengtas Chicago ALT. Minėjimo metu ALT pirmininkas L. Simutis perskaitė tik ką gautą Prezidento telegramą, kurioje Prezidentas EISENHOWER aiškiai pasako, kad Lietuva, kaip ir kitos pavergtos tautos, atgauso savo laisvę ir nepriklausomybę. Pagrindinę kalbą pasakė VLIKo pirm. prel. M. Krupavičius, ypač ragindamas plėsti ir ugdyti lietuvių. Pavėluotai atvykęs kalbėjo Illinois senatorius DOUGLAS. Jis reišė viltį, kad tironiškas komunizmas sugrius, ir pavergtos tautos vėl bus laisvos.

Meninėje dalyje puikiai pasirodė vyrų choras, vadovaujamas B. Jonušo ir pradžios mokyklos mokinių kanklių vienetas.

Žmonij buvo pilna salė, laiku susirinkusi, bet rengėjai vėlinosi. Kai kas neiškentė, ir neišlaukęs pradžios, išėjo namo. Chicago niekaip neįsismoksta minėjimų ruošti, nors tos klaidos visada kartojasi.

KAS UZSISAKĖ DIRVĄ — TAS NESIGAILĖJO!

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos gramatika	2.00	Nemunas	2.50
Anglų kalbos gramatika	1.00	St. Kolupaila	1.50
Anglų kalbos skaitymas	2.00	Neramu buvo Laisvės Alėjoj	1.50
Anoj pusėj ežero	1.50	B. Daubaras	1.50
Aukso kirvis	2.50	Nusikaltimas ir baumė	3.00
Aukštųjų šimonių Likimas	3.50	F. M. Dostojevskis, I d.	2.50
Ieva Simonaitytė	2.50	II d.	4.00
Broliai Domeikos	2.50	Ora pro nobis	4.00
Barabas	2.25	J. Gliuda	3.00
Paer Lagerkvist	2.00	Ortėjaus medis	3.00
Būkite sveiki	2.00	A. Nyka-Nilūnas	1.50
Dr. S. Biežis	1.00	Pirmoji naktis	1.50
Baltasis Vilkas	1.50	L. Pirandello	1.50
K. Binkis	1.50	Po Tėvynės dangum	2.00
Balutis	1.50	Zodžiai vytės Nemunėlio.	2.00
J. J. Bačiūno leidinys	1.50	Paveikslai V. Augustino	1.50
Baltaragio malūnas	2.50	Pragarų poavaistės	1.50
K. Boruta	2.00	V. Alantas	1.50
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Pirmas rūpestis	2.00
B. Stundžia	3.50	Jurgis Jankus	2.00
Cascata cristalina	2.00	Per Klausučių ūlytėlę	2.00
Venacijus Alias	2.00	Liudas Dovydenas	2.00
Didžioji kryžkelė	2.00	Pietų vėjelis	1.00
B. Brazdžionis	2.40	Vydė Nemunėlis	1.00
Duktė	2.40	Paklydę paukščiai I	2.25
Alė Rūta	2.40	Jurgis Jankus	2.25
Dievas ir žmogus	5.00	Paklydę paukščiai II	2.00
Prel. F. Barikis ir kan. P. Aleksa	5.00	Jurgis Jankus	2.00
Didžioios atgailos	3.50	Pietų kryžiaus padangėje	4.50
R. Spalis	0.80	Sudarė Gaudys	2.00
Doleris iš Pittsburgho	1.80	Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Stepas Zobarskas	2.60	M. Springborn	2.00
Eldorado	2.60	Petras Širvokas	2.75
J. Svaistas	5.00	Juozas Svaistas	2.75
Gyvačių lizdas	2.00	Po raganos kirviu	1.50
Francis Mauriac	2.00	Jurgis Jankus	1.50
Galvės Berniuko Nuotykių	2.00	Pabučiavimas	1.50
R. Spalis	2.00	J. Grūšas	1.50
Gimdytoja	1.75	Petras ir Liucija	1.25
Francis Mauriac	2.00	Romain Rolland	1.25
Gintariniai vartai	1.50	Raudonoji melodija	1.00
N. Mazalaitė	1.50	S. Laucius	1.25
Gimtojo žodžio baruose	1.00	Raudonasis siaubas	1.25
P. Jonikas	2.00	Salik Vogulov	1.25
Gyvylių ūkis	2.00	Raudonasis Tvanas	1.25
George Orwell	2.00	Ignas Seinius	1.50
Giesmė apie Gedimį	2.00	Raudoni batukai	1.50
B. Bruoga ir V. Petravičius	2.50	Jurgis Savickis	1.50
Kaimynai	2.50	Ramybė man	0.50
J. Paukstelis	2.50	J. Kėkštas	0.50
Karoliai	2.50	Sudie, pone čipse	0.75
Guy de Maupassant	2.50	James Hilton	0.75
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Strėlė danguje	2.00
J. Petraitis	2.00	Henrikas Radauskas	2.00
Kuprelis	2.00	Šilkai ir vilkai	1.00
Ignas Seinius	2.00	Runcė Dandieris	1.00
Konradas Valenrodas	1.50	Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.00
Adomas Mickevičius	2.50	V. Biržiška, kiet. virš.	3.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	pagr. virš.	2.00
Putinas	2.50	Saulės laikrodžiai	1.00
Kaimiečiai	2.50	Saulutė debesėlius	1.50
V. S. Reymont I-II-III-IV	3.00	L. Žitkevičius	1.50
I ir II dalis	3.00	Sventieji akmenys	2.00
III ir IV dalis	3.00	Faustas Kirša	2.00
Kudirkos raštai	5.00	Sventoji Lietuva	3.00
Kregždutė	1.50	Jurgis Savickis	3.00
A. Rinkūnas	1.50	Sventoji Inga	2.50
Krėvė Mickevičius	2.00	A. Škėma	2.50
Konstitucijos	0.70	Sapnų pėdomis	1.00
Kiškučio vardinės	1.50	V. Kazokas	3.00
Stasys Dziugas	3.00	Teresė Neumanaitė	3.00
Lietuvos Istorija	5.00	Tarp žalsvų palapinių	3.00
Sruogienė	3.00	P. Kėslūnas	3.00
Lietuviškas angliškas žodynas	5.00	Tėvų pasakos	1.00
V. Peteraitis	5.00	A. Giedrius	1.00
Lietuvių Kalbos Istorija	3.00	Tolimieji kvadratai	2.00
Dr. P. Jonikas	3.00	J. Grižmanauskas	3.00
Lietuvių tautos kelias I ir II d.	3.00	Tomas Nipernadis	2.50
M. Biržiška	3.00	August Gailit	2.50
Lietuviškai angliskai žodynas	5.00	Tarp pelių ir vyrų	1.25
V. Peteraitis	5.00	John Steinback	1.25
Lietuvos pinigai	5.00	Tėvųjų pasakos	0.50
Juozas K. Karys	5.00	A. Giedrius	0.50
Lyrika	2.00	Užgesęs sniegas	2.50
K. Binkis	1.80	Aloyzas Baronas	2.50
Loreta	1.80	Ugnies parduovėjas	1.00
Stasys Būdavas	2.75	Balsų Rūkša	1.00
Lietuva	2.00	Vanagaitis	2.00
A. Bendorius	2.00	monografija	2.00
Laiškai žmonėms	2.00	Vilnius tarp audrų	5.50
G. Papini	2.00	J. Ciešnas (Irista)	5.50
Lietuvių kalbos vadovas	4.50	Velykų pasakos	1.00
Red. prof. Skardžius	6.00	N. Butkienė	1.00
Lietuvių poezijos antologija	3.00	Vidurnakčio vargonai	1.50
J. Aistis ir A. Vaičiulaitis	3.00	Ceslovas Grincevičius	1.50
Lietuvių archyvas	3.00	Vyturėliai Laukuose	0.75
Bolševizmo metai	3.00	Trylika nelaimių	1.25
Moters žirdis	2.00	R. Spalis	1.25
Guy de Maupassant	2.00	Vaikų knygelė	1.30
Lietuvių Literatūra	2.00	M. Valančius	1.30
Pranas Naujokaitis	2.00	Varpai skamba	2.50
Mėnuo vad. medaus	2.00	Stasys Būdavas	2.50
N. Mazalaitė	2.00	Veneri metal ir viena savaitė	1.50
Mėkiukas Rudnisiukas	2.00	B. Gaidžiūnas	1.50
Vydė Nemunėlis	2.00	Taupioji Vėrelė	2.00
Namai ant smėlio	2.00	Užduotys	2.00
J. Gliuda	2.00	M. Kadušis	2.00
Naujieji skaitymai	2.00	Zmonijos likimas	3.50
		V. Bagdonavičius	3.50
		Zemaičių žemė	1.50
		A. Vilainis	1.50
		Zemaičių krikštai	3.50
		P. Abelkis	3.50

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Pagaliau, gera pastanga

Du praėjusius kartus man buvo hindu čia rašyti. Jei kur dar mėginan šypotis, tai per asar...

Iš tikrųjų, toks bandymas varvėti propagandą bei teikti informaciją svetimiems, kaip tai padarė Vlikas savo pastaruoju pranešimu leidiniui "Les Martyrs de Lithuanie", — nieko kito mums lietuviams negali sukelti, kaip tik asaras ir pasipiktinimą už gabų švaistymą tautiečių šėn daugiau nei negabiai atliktam darbui.

Iš tikrųjų, užsimojimas pateikti angliškai skaitančiai publikai bevertį literatūrinį šlamštą, pridėjus, aišku, dėl pamasišimo paties autoriaus garšiniui, — jor si "kūryba" kažkada buvusi "diktorinio Lietuvos ministerio sukonfiskuota tautos ir valstybės saugumo sumetimais", — yra neabejotinai tamsus pabuciavimas lietuvių literatūrai ir Lietuvos valstybei, galintis sukelti tik pasipiktinimą asaras.

Iš tikrųjų, blogai, jei ta pati litania tektų testui be galio laimėti, ypač, ir skaidresnių prokaičių. Apie vieną tokią gerą pastangą jau su malonumu šiandien galima pakalbėti.

BROLISKAS DARBAS

Pasigedome ir pasigendame geros informacijos bei propagandines literatūras apie Lietuvą angliškai. Ir ne tik vienkartinį leidinį, bet tokių, kurie pastoviai periodiškai rodytų, pastoviai ir tinkama forma, lygmeniu bei išvaizda, supažindintų angliškai skaitantį pasaulį su mūsų reikais. Pastangų dėtyta, leista informacinių biuletenių Stockholme, Washington, New York, bet tai nebuvo ir nėra tas, ko dabartinėmis aplinkybėmis reikalinga.

Pagaliau, vieną tokią naująją leidinį, atitinkantį visus reikalavimus, šiomis dienomis teko perskaityti. Tai trimėsenis žurnalas "EAST and WEST" (Rytai ir Vakariai), kurio pirmas numeris neseniai buvo išleistas Londone.

Kaip iš pranešimo matyti, šis žurnalas leidžiamas trijų tautų atstovų — lietuvių, latvių ir estų — jungtinėmis pastangomis. Tai neabejotinai dvigubas pliusas žurnalui: jis gali būti platesnis, įdomesnis, turtingesnis ir stipresnis. Ir jokių minusų, nes Baltijos tautų reikais Vakaru pasaulio akivaizdoje dabar yra visiškai bendras ir vieningas — tiek mūsų tautų bendro okupuoto priespaudoje, tiek mūsų viltose atkovoti laisvę, tiek mūsų pastangose suinteresuoti angliškai kalbantį pasaulį dėl mūsų likimo.

Ir dar daugiau, — būtent, tai, ką trys žurnalo redaktoriai savo įžanginiame straipsnyje pabrėžia: "Baltijos problema yra ne vien tik Baltijos tautų reikalas, bet viso Vakarų pasaulio. Neleisti šiai problemai nuskaisti užmirštyje bus vienas iš šio mąžino siekimų. Kitas bus — pastanga toliau tęsti istorinę Baltijos tautų misiją: stovėti sąrgybiniu ant Rytų ir Vakarų sienos ir duoti aliarmą, kada pavojus graso"...

Platus, prasmingi ir būtinai dalyrai uždaviniai.

...IR BROLISKA BENDROVE

Pirmasis žurnalo numeris parodo, kad pastangos nebūgali suorganizuotos ir keliais visai gerais straipsniais bei studijomis pateisintos.

Žurnalui leisti Londone sudaryta trijų tautų atstovų bendrovė — Alliance Publishing Company. Faktinuoju redaktoriūmi yra gabi ir labai veikli estų žurnalistė Helen Purre. Redakcinę komisiją sudaro buv. Rygos Universiteto ekonominių moks-

BRONYS RAILA

ly prof. A. P. Aizsilnieks, estų tautinio fondo tremtyje pirminkas prof. H. Perltz ir buv. Vilniaus Universiteto teisių prof. S. Zymantas.

Kiek šio rašinio autoriui privažiai yra tekę patirti, pradinis kapitalas žurnalui pastoviai leisti sudarytas daugiausia iš estų ir latvių tautinių fondų lėšų. Lietuviški "tautiniai fondai", kaip paprastai, tokiems bendro ir platesnio pobūdžio uždaviniams vykdyti "neturi" lėšų...

Taip dalykams stovint, atrodo, kad lietuvių patriotinė višiuomenė galėtų žymiai paremti žurnalo pastovų leidimą tiesiogiai ir individualiai, daugiau jį prenumeruojant. Jau pirmasis numeris parodo, kad čia yra daug geros medžiagos skaityti lavintis ir kitus supažindinti. Tokiu žurnalu ne gėda ir verta aprūpinti visas Amerikos bibliotekas, mokslo įstaigas ir pasiūlyti su juo susipažinti mūsų draugams amerikiečiams ar kanadiečiams.

Žurnalo kaina labai maža — tik du doleriai metams. Užsakyti galima tiesiog per leidyklą: Alliance Publishing Co., Alliance House, 12 Caxton St., London, S. W. 1, Gt. Britain.

Visi knygy ir spaudos paltinotojai Amerikoje bei Kanadoje padarytų gerą darbą, patys tiesiogiai užsisakydami žurnalą pavieniam platinimui.

IDOMUS TURINYS

Kelias žodžiais susipažinkime su pirmojo numerio turiniu...

Pasveikinimo žodį ir įvadą šiam leidiniui parašė žinoma britų antikomunistinė veikėja ir paverėtųjų tautų biūnlė kunigaikštienė K. Atholl. Toliau rašo:

Stambiausio švedijos dienraščio "Dagens Nyheter" vyr. redaktorius prof. H. Tingsten apie "Pabėgėlių misiją" praeityje ir jų reikšmingus uždavinius šiandien... Buv. Latvijos Anglišiojo Teismo teisėjas Min-taus Čakstė apie "Gordijaus mazgą" — dabartinių politinių konferencijų reikšmę ar tiksliau hereikšmingumą Vakarų pasaulio ir bolševizmo konflikte...

Prof. Aizsilnieks apie "Sovietinės užsienio prekybos tikslus"... S. Zymantas apie "Bažnyčią ir sovietinį komunizmą", plačiai panagrindamas bažnyčios persekiojimą Lietuvoje antruoju bolševikmečiu, persekiojimo metodus ir duodamas pačių naujų faktų... Latvių gen. V. Tepfers apie "Sovietų politinę policiją šiandien"... Buv. Estijos užsienio reik. ministeris ir diplomatas August Rei apie "Angliją ir Baltijos valstybes"... N. Zaba apie Suomiją rytų ir vakarų sąsparaže, S. Karling apie neseniai mirusį estų dailininką E. Viiraltą ir t.t.

Ypač pažymėtina labai stipri ir broliška šios trijų tautų bendradarbių ekipos "Baltijos santarvės" dvasia. Politikos ar ekonomijos straipsniuose latvių ar estų bendradarbiai savo tvirtinimams paremti lygiai plačiai visur naudojasi ne tik savo, bet ir lietuviškais duomenimis ir atrodo gerai su jais susipažinę. Trijų tautų problemos ir reikalai visur perstatomi bendrai, solidariai, bešališkai. Jei ir nebūtų pasiekti daug kitų tikslų, tai jau vien, tas gražus baltiškojo solidarumo ugdymas turės reikšmės mūsų ateities jėgoms sustiprinti.

REMKIME, IR BUS PASISEKIMAS

Tad šis žurnalas man buvo šviesus taškas kitoje mūsų kitakalbės "tragiškosios propagandos" sūtemoje.

Pagaliau, čia jau vargiai be tikty ir propagandos žodis. Čia yra studijos, tyrinėjimai, aiškinimai, išeinant iš mūsų gyvenimo realybės ir aktualijų tarp tautinių klausimų. Jei mūsų višiuomenė, palaikydama tokio žurnalo leidimą, jį prenumeruos ir skleis angliškai kalbančiųjų tarpe, bus neabejotinai palengvintas didelio patriotinio darbo atlikimas ir pats uždavinys sėkmingai galės būti išspręstas.

Žurnalo redaktoriaus tačiau norėčiau pridėti vieną pageidavimą, j kurį atsivėlęs būtų daug palengvintas žurnalo sklidimas ir poveikis. Redaguoją profesoriai, akademikai ir bent pirmajame numeryje daugiausia yra jų straipsnių, paruštų taip pat akademikai. Tuo atveju žurnalas ir tesklisčių akademikų tarpe, jų mažos dalelės tarpe...

Mano nuomone, straipsniai turėtų būti populiareni ir visa medžiaga nuolat gyvinama. Žurnale turėtų rasti ne tik studijos, veikalų recenzijos, bet ypač turėtų būti praplestas mūsų trijų tautų kultūrinio gyvenimo ir mūsų spaudos atbalsių skyrius. Vadinasi, ne tik "geležtoniniai" straipsniai, bet ir įvairios vakariečių įdomios aktualijos, trumpos ištraukos iš mūsų spaudoje pasirodantių ryškesnių minčių, net anekdotai...

Neabejoju, kad padariusi tokią gražią pradžios pastangą, redakcija nuolat gerins žurnalą, sutelkdama apie jį baltiečių ir kitataučių bendradarbių vis didėjantį būrį.

W. CHURCHILLIO SAMOJUS

Aklasis pulk. Frazer, žemųjų Rūmų atstovas, įeidamas į posėdžių salę, suklupo. Greit jis pajuto, kad kažkas pakėlė jį ir, paėmęs už rankos, tarė:

— Sveiks Frazer, tai aš, Winston, norėčiau būti netik tavo politiniu vadu, bet ir vadovu.

Roosevelto laikais, po pasitarimų Baltuosiuose Rūmuose prez. Rooseveltas ir Churchillis nuėjo gulti.

Staiga Rooseveltui kilo ideali mintis. Jis nieko neluokdamas nuskubėjo į Churchillio miegamąjį. Praveręs duris išvydo nuogą Churchillį (mat jis tuo laiku buvo beužsidėdęs pizamą). Susigriebė Rooseveltas ir pradėjo atsispažinti. Churchillis tuoj jį pertraukė:

— Tai nieko, pone prezidente, prašau įeiti. Juk Anglija nieko neturi ko slėpti nuo Jūsų.

Kartą Stalinas, po posėdžio, priminė Churchillui, kad pastarasis apie jį daug kartų nepalankiai atsiliepęs.

— Tas tiesa, — atsakė Churchillis, bet neužmiršk, kad tada jūs nebuvote mūsų pusėje.

Kelionėje, atsileidus balno diržams, Churchillis nupuolet nuo kupranugario. Tuoj jam, kaip senam kavaleristui, buvo pasiūlytas žirgas. Bet Churchillis atsakė:

— Jei pradėjau ant kupranugario, ant jo ir baigsiu.

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Skaitytojai kalba

Idėja!

— Kodėl "Dirva" neturi skyriaus "Laiškai Redaktoriui", kaip daugelis amerikiečių laikraščių ir žurnalų turi? — klausia kartą mane vienas "Dirvos" skaitytojas.

— Turbūt todėl, — sakau, — kad mūsų skaitytojai ne toki, kaip tų kitų laikraščių skaitytojai: pritingi parašyti...

— Bet jie kalba! Užrašyk, ką jie kalba, ir bus maždaug tas pats.

Idėja! Štai siunčiu Redaktoriui pirmą rinkinį tokių pastabų, papasakojančių, ką skaitytojai kalba. Nesu tų paskirų rašinių tikslas autorius, tik atpasakotojas. Nesisavinamas autorius teisės, nepalieku jos ir autoriams, kaip tik dėl to, kad jie neatlieka autoriui būtiną dalyką: savo minčių neišdėsto raštu. Be to, tarp mūsų kalbant, nei nesiklausiu ju leidimo (vis už jų tingėjimą patiems parašyti), todėl nenurodau nei kas jie toki...

Siūlau ir kitiems "Dirvos" bendradarbiams prisidėti prie šios kovos su mūsų visuomenės nerangumu pasidalinti savo mintimis per laikraštį: kai tik išgirstate ką prasitarus įdomiau, įsidėmėkite, negalėdami užrašyti ir siųskite Redaktoriui. Tikiau, kad skaitytojai, taip pat ir tie, kurie kalba (o kalbėti tai daugumas kalba!), bus tuo patenkinti.

• "Dirvos" Redakcija sveikina šį sumanymą ir sutinka duoti kiek galima daugiau vietos tokioms skaitytojų kalboms, pasiliekdama sau teisę kartais iš savo pusės pridėti savo pastabų ar nuomones pareiškimų prie paskirų skaitytojų pareiškimų.

"Duokim pinigų!"

Vyrai, nesijuokit! Čia rimtas reikalas. Ponai Pirmininkai atplaukė iš Europos, čia turi daug kar važinėti ir atlikti didelių darbus. Jūs čia labai negudraukit ir neklusinėkit, kas tie darbai ir kokia iš jų nauda: yra Tarybos vadai — jie žino. Mano išvada aiški: Taryba turi brangių svečių, tad, vyrai, krapštykim kišenes!

Ar nereikėtų kokia "McCarthy"?

McCarthy komisija pridarė daug triukšmo. Gal ir nereikalingo. Bet juk reikia lydzio kūd-roj, kad karosai nesmaustu... Ar nebūtų gerai, jei taip sukombinuotumėm kokią panašią komisiją Vliko darbams peržiūrėti?

Angliškos rašybos įtaka?

Mūsų čikagiečių dienraščių redaktoriai jau ir lietuviškai jarašytus pranešimus skaito taidkymai angliškos rašybos dėsnį: skaityti ne taip, kaip parašyta. Jiems jau, jeigu parašyta, kad "paskirtas egzilinis atstovas", arba "Vliko įgaliotinis", tai reikia skaityti, kad tai yra "Lietuvos Respublikos diplomatinis atstovas", o jei parašyta, kad Lietuvos piliečiai nelaikomi Sovietų piliečiais, tai skaity:

"Dr. Karvelis jau yra Lietuvos konsulas Bonnoj"...

Istorija kartojasi?

Pernai kun. V. Mincevičius Romoj bandė paskelbti per Romos radiją, kad jis su čikagiečių inž. A. Rudžio pagalba jau maždaug atnaujino Lietuvos diplomatinis santykius su Italija. Gaila, kad Romos radijo tvarkytojai tą džiaugsmingą naujieną išbraukė... Ar dabar ne tas pats darosi Bonnoj?

Daug galvų, vienas kaklas?

Vlikas dabar, kaip pavyzdin-ga šeima, kur vyraus galva, o žmona kaklas. Tik galvų ten yra daugiau: pirmininkai, informatoriai... Ir visos turti kalbamuosius organus. Bet kaklas yra vienas: kur dr. Karvelis pasisuka, ten sukasi ir taip kalba visos galvos, net ir Amerikon išvažiavusios...

Naujas priežodis

Nuo šiol vietoj sakius "Džiaugiasi, kaip geležėlė radę", siūlau sakyti "Džiaugiasi, kaip Gri-gaitis Karvelj Bonnoj pamatęs".

Mandagumo savaitė

Sakykite, ar teisybė, kad Diplomatinijos šefas su Vliko vadais daugiau: pirmininkai, informatoriai... Ir visos turti kalbamuosius organus. Bet kaklas yra vienas: kur dr. Karvelis pasisuka, ten sukasi ir taip kalba visos galvos, net ir Amerikon išvažiavusios...

• Mūsų žiniomis, toki žodžiai susirašinėjime tarp Vliko Pirmininko ir Liet. Diplomatinijos šefo iš tikrųjų yra buvę, tik ne taip, kad Vliko vadai būtų tais vadais pavadinę. Vliko pirmininkas dar karta pasilėjęs Dipl. šefui susitarti dėl atstovų skyrimo ta prasme, kad dėl asmens sutariama, t.

y. asmuo parenkamas toks, kurį priima ir Vlikas, o paskyrin-gai pasirašyti Dipl. šefas ir vienas, suprantant, kad tas atstovas bus "ir Vliko ir Lozoraičio" atstovas. J tai Dipl. šefas atsakė, jog: 1. Diplomatinijos šefas nepretenduoja, kad jo sutikimo būtų atskliausima, kas turi būti Vliko Pirmininkas, Vliko narys ar kitoks jo pareigūnas, tai ir Vlikui nedera pretenduoti, kad be jo sutikimo nebūtų parenkamas joks diplomatinės tarnybos pareigūnas; 2. čia gali būti kalba apie Lietuvos o ne asmens reprezentavimą, tad nėra jokių "Lorozičio" atstovų. Čia min. Lozoraitis ir pareiškė, kad "Aš nesu koks nors Abdul-Hamid ar kaliosų fabrikantas, kuris turėtų kokius nors asmeninius atstovus". Taigi min. Lozoraitis šiuo atveju ne Vliko vadus tais vadais vadino, o tik atmetė sugestiją, kuri jam pačiam lyg ir prikergia tokius titulus.

Svarbieji darbai

Nejaugi jau nėra jokių svarbesnių darbų ir rūpesčių, kaip tik tas, ką dr. Karvelis Bonnoj veikia? O beje, ką gi jis ten veikia?

• Tikrai yra svarbesnių reikalų. Reikty neitidėliojant prie jų grįžti. Bet štai ir šis paklausėjas grįžta prie to paties klausimo. Tiksliai atsakyti negalime. Kiek girdėti, uoliai tebeįsako Bonnoj dr. Geručio ir vis neranda, o ta

proga patraukias ir kažkur Koel-no miesto link mums nežinomais "Lietuvos Respublikos atstovavimo reikalais".

2%
ON YOUR SAVINGS

The Cleveland Trust Company
WE WELCOME YOUR SAVINGS

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augėčiau. V. BARTKUS. Adr.: 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-6716.

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai. Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Ugnim gamintas
jūsų..

geram
skoniui

Pamėginkit alų su 6 dėžutėm; lengva nešti, lengva atšaldyti.

Kai tik yra proga atsigalvinti, mui... yra laikas prisipilti šaltą vėsinantį stiklą. Stroh's alaus. Pamėkit šviesų gaivinantį gerą skonį vienintelio Amerikos alaus gaminamo prie 2000 laipsnių ugnies. Buteliuose, dėžutėse ar didesniuose kiekiuose.

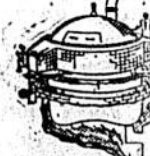

Jums patiks!

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Mich.

SKONIS

11331212
11331212
11331212

Amerikos
vienintelis
alus gamintas
su 2000 laipsnių
ugnim

Stroh's

jis yra šviesesnis!
Dabar už vietines kainas

6200 mylių Amerikos keliais

V. BACEVICIUS

Grįždami iš Los Angeles pasukom į Sequoia miškus. Tuose miškuose auga augščiausi medžiai pasaulyje. Medžiai auga maždaug 6000 pėdų augstumo. Vienas iš jų, turintis General Sherman vardą, yra 272 pėdų aukščio. Bet ir jo amžius jau nejaunuoliškas — skaitoma tarp 3500-4000 metų pragyvenus.

Daugelis medžių sugriuvę ant kelių ir pro juos pravažiuoti padaryti tuneliai. Tuose miškuose, žvelgiant dar į didesnes augštimas, matyti amžinas sniegas. Kalnuose yra daug stūnų, briedžių ir meškų.

Sequoia miškuose gali rasti patogesniausio sėjimui "cabinas". Čia pasišalvinti tikrai įdomu. Kalnų augstumas primena Alpes. Tik Alpių kalnuose augmenija auga iki 5500 pėdų, gi čia iki 8000 pėdų. Paslaptis, kodėl čia augmenija pajėgia augti žymiai augštesnėse vietose yra ta, kad tie kalnai iš Pacifiko pusės gauna reikalingą kiekį drėgmės. Gi kalnai iš priešingos pusės yra nuogos dykumos. Tik retai kur pasitaiko spygliuoti krūmokšniai.

Keliaudami iš Sequoia miškų pasukom į Canyon National Park pažūrėti augstųjų raudonmedžių. Gi iš čia į Amerikos augščiausiąjį kalną Mt. Whitney. Viršūnė yra 14,496 pėdų aukščio. Maždaug iki pusės to kalno augščio galima įvažiuoti automobiliu. Bet numus nepavyko. Liko gal kokios trys mylios kelio. Karštis ir kalno statumai kelis kartus užvirino mašinos vandenį. Taip ir grįžom nepasiekę kelio galo į augščiausiąjį Amerikos kalną.

Per dykumas, augštus kalnus pasukome į Death Valley — mirties slėnį. Pats mirties slėnis gerai matyti nuo 6700 pėdų kalno. Nusileidus į slėnį atsiduriama 280 pėdų žemiau jūros lygio. Bet keista, esi 280 pėdų žemiau jūros lygio, bet nematai jokios augmenijos ir gyvūnijos ir nerandi vandens. Ta pačia proga norisi priminti, kad panaši vieta, 245 pėdų žemiau jūros lygio, yra ir Meksikoje.

Čia atsidūrėm į Amerikos Sacharą. Vidurdienyje termometras rodė 118 laipsnių šilumos. Karštas vėjas ir smėlis nepaprastai troškino. Net ir malda atsirado lūpose, kad tik greičiau išvažiuotume iš tos peklos. Ir baigiant pravažiuoti turėjom vieną po kitos keisti dvi padangas ir jas paleisti žemyn nuo kalnų. Bet kada reikėjo leistis vėl žemyn — nebeveikė ir stabdžiai. Tik kada mašina atvėso vėl galėjom saugiau leistis. Iš tos trumpos patirties gerai pasimokėm, kad keliaujant panašiom vietom apie jas reikia iš anksto gerai susipažinti ir jo-

mis keliaujant gerai pasiruošti. Vaziuojantiems per mirties slėnį geriausia važiuoti naktį arba anksti rytą. Gegužės ir birželio mėnesiais pavojingiausia važiuoti dienos metu. Tada, mums vaziuojant dienos metu, pravažiavus 250 mylių dykumą, teko sutikti tik tris mašinas. Nelaimės atveju labai sunku prisišaukti pagalbą.

Nevadoje, kur buvo atiminiai bandymai, atsidusome, nes jau buvome pravažiavę tas dykumas. Prieš akis vėl buvo puikus kelias. Pasiekę Goldfield miestelį susitvarkėm mašinos negalavimus. Miestas atrodė — tarsi neseniai čia būtų praėjęs karas. Mat, anksčiau, kada čia buvo rasta aukso, miestelis buvo pakilęs iki 30,000 gyventojų. Bet kelis kartus smėlis buvo miestelį užpustęs, o kada dar aukso radiniai sumažėjo, gyventojai pradėjo iškelti. Dabar ten tėra tik dvi benzino stotys ir šiek tiek gyventojų.

Neiškeptėm ir mes aplankyti aukso laukų. Kapstėmės po kasyklas, daugėm akmenis, rinkom žibantiuos akmenis. Ten buvo tik dulkėlytės aukso. Kas buvo vertingo jau už mus ankstyvesnieji spėjo išsitrinkti.

Pravažiavę Nevados slėnį ir vėl augštus kalnus (iki 7500 pėdų) nusileidom į Ely miestelį. Čia kiek panašu į Las Vegas, kur lošimo namuose buvo nusispysojosi laimė. Deja, čia teko viską palikti, ką tada, vaziuojant į Los Angeles, laimėjom. Žodžiu, kas ne tau priklausom, reikia atgal grąžinti...

Toliau mūsų kelias ėjo pasukus Utah link. Toje valstybėje yra didžiausios vario kasyklos. Pamatę tas kasyklas pasukom į Salt Lake City, kurio pašonėje druskos dykumos, buvusio ežero dugnas. Tai 127 mylių kelias druskos klodais. Tame druskos ežero kely vienas anglas su savo lenktynine mašina pasiekė automobilio pasaulinį greitį, per valandą pravažiuodamas 394 mylias. Pats Salt Lake City gu-li labai gražioje vietoje. Netoli augšti kalnai, amžinu sniegu apkloti. Mieste daug gražių pastatų, su Washingtono kapitoliaus pamėgdžiojimu, su garsia visam pasaulyje mormonų šventykla.

Iš Salt Lake City į Clevelandą 2100 mylių kelio. Reikėjo geras tris dienas spausti, kad per Grand Tetons kalnų virtinę, vėl per žaliuojančius laukus, per Mississippi tiltus, pasiektume Chicagą. Iš čia tai vieni juokai iki Clevelando, nes tik 380 mylių kelio.

Grįžęs atgal galvoju: kokia ta Amerika didelė ir kaip įvairi. Suradus laisvo laiko tikrai verta pamatyti.

VALSTYBĖS DEPARTAMENTAI

Šio mėnesio 17-tą dieną, 11 val. Valstybės Sekretoriaus padėjėjas Europos reikalams Livingston Merchant, priėmė Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininką prel. M. Krupavičių, mms. P. Žadeikį, Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto narius L. Šimutį, P. Grigaitį ir M. Vaidylą, Lietuvių Informacijos Centro direkt. M. Kižytę ir ALTO nari inž. A. Rudį. Jų priėmimo dalyvavo taip pat Rytų Europos reikalų direktorius Thurton ir Baltijos valstybių bei Lenkijos sekcijos viršininkas Wedeler.

VLIK'o pirmininkas plačiai išdėstė susijusius su Lietuvos laisvinimu reikalus. P. Merchant prižadėjo juos išstudijuoti ir spręsti palankiai. Šia proga buvo pareikšta lietuvių tautos vardu nuoširdi padėka JAV prezidentui Eisenhoweriui, Valstybės Sekretoriui Dulles, vyriausybei ir tautai už suteiktą ir tebeikiamą paramą Lietuvai laisvinti ir kovoti su komunizmu. Pasikalbėjimas tęsėsi valandą ir dvidešimt minučių.

Tą pačią dieną 4:20 val. popiet, VLK'o pirmininkas drauge su ALTO Vykdomojo Komiteto nariais P. Grigaičiu ir M. Vaidyla ir Informacijos Centro vedėja p-le Kižyte atsilankė pas JAV Atstovų Buto pirmininką Joseph Martin, Jr. ir pas mažosios vadą John McCormack. Kovojančios Lietuvos vardu VLK'o pirmininkas padėkojo kiekvienam jų už teikiamą moralinę paramą Lietuvos išlaisvinimo reikalui, ir ypač už jų didelę pagalbą pravedant Kongrese nutarimą ištirti Baltijos valstybių pavergimą.

Šio mėnesio 18 d. 12 val. VLK'o pirmininką, du ALTO Vykdomojo Komiteto narius — P. Grigaitį ir M. Vaidylą — ir direktorę M. Kižytę priėmė JAV viceprezidentas Richard Nixon, kuriam buvo pareikšta lietuvių vardu padėka už Lietuvos bylos rėmimą.

Iš viceprezidento kabineto paminėta grupė dar buvo nutvėrus pasikalbėti pas JAV senatorių Paul H. Douglas.

EDSON PERRY BANDLER,

24 m. amžiaus, Korėjos karo dalyvis, šį pavasarį baigė geologijos mokslus Ohio Universitete būdamas PHI ir K.A.P.P.A ir T.A.U. korporacijų nariu. Šiuo metu jis jau dirba vinoje chemijos įmonėje.

Jis yra Juozas ir Marijos Bandlerių sūnus. Juozas Bandleris (gimęs Dzūkijoje) anksčiau aktyviai dirbo lietuviškame kultūriname gyvenime Pittsburghe ir Waterbury, ypač prisidėdamas prie lietuviškosios dainos garsinimo. Šiuo metu gyvena Clevelande remia visus lietuviškus parengimus.

Perry Bandler veda Marilyn Ann Davis. Sutoktavių apiegos įvyks liepos 3 d. Londone (Ohio) pirmoje Baptietų bažnyčioje.

ANGLIJA

LIETUVIŲ REZISTENCINĖS SANTARVĖS EUROPOS PA- DALINIŲ ATSTOVŲ SUVA- ŽIAVIMAS D. BRITANIJOSJE, MANCHESTERYJE

Birželio mėn. 5-6 d.d. D. Britanijoje, Manchesteryje, įvyko LRS Europos Padalinių atstovų suvažiavimas. Suvažiavimo posėdžiai vyko Manchesteryje, Lietuvių Socialinio Klubo patalpose. Suvažiavime dalyvavo 52 atstovai iš Bradfordo, Birminghamo, Buxtono, Londono, Manchestero, Nottinghamo, Oldhamo, Paryžiaus, Prestono ir Rochdale's padalinių.

Darbo prezidiuman buvo iš-

rinkti: J. Bendorius — pirmininku, F. Adamonis ir D. Banaitis — sekretoriais.

Suvažiavimą žodžiu sveikino: LRS-ės Vyriausiojo Komiteto pirmininkas S. Kuzminskas, Lietuvių Bendruomenės D. Britanijos Krašto Valdybos atstovas V. Strimas — Krašto valdybos vardu, D. Br. Lietuvių Sąjungos Centro valdybos atstovas prof. S. Žymantas — Centro valdybos vardu ir LRS V. K. narys bei Prancūzijos LRS atstovas J. Masiulis — LRS Paryžiaus padalinio vardu.

Sveikinimus ir linkėjimus raštu atsiuntė: Lietuvos Diplomatinijos Šešas min. S. Lozoraitis, Lietuvos Igaliotasis Ministeris Londone B. K. Balutis, Lietuvių Bendruomenės D. Br. Krašto

Tarybos pirmininkas kun. J. Gustauskas, Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas P. Zundė, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Vyr. Valdybos pirmininkas Stp. Vykintas, LRS-ės Amerikos Krašto Komiteto pirmininkas Dr. P. Pamataitis, LRS V. K. narys ir Vokietijos LRS-ės atstovas K. Drunga, LRS V. K. narys B. Raila ir eilė kitų asmenų.

TUOJ ĮSIGYK ŠIAS PLOKŠTELES:

Čiurlionio Ansamblio įdainavimai
Albumas \$10.00

Chicagos Vyrų Choro įdainavimai
Albumas \$8.00

Pianisto Andr. Kuprevičiaus
įskambinimai
\$5.00

Užsakymus ir pinigus siųsti:

DIRVA,
1272 E. 71 St.,
Cleveland 3, Ohio

THE MAY CO.'S Cool BASEMENT

Pardavimas!

Kūdikų ir Vaikų Drabužiai

MERGAICIŲ NAUJOS VASAROS SUKNELES

Štai būdas laikyti vaikus vėsi ir sveikai! Viliojančios vasarinės suknelės, kelių madų pasirinkimas... ir visų populiarių spalvų. Visos plonos, vėsios plaukiamos medžiagos... dalis su pritaikytomis skrybelėmis. Kūdikams 1 iki 3. Vaikams 3 iki 6.

1.69

Kūdikų vasarinės žaidimo KELNAITĖS IR KOSTIUMAI

89c kiekvienas

Plastiškai ištista medvilnės plise ar medvilnės chambray kostiumai ar kelnaitės dideliu populiarių spalvų pasirinkimu. Dydžiai 6 mėnesių iki 3 metų. Gaukite kelis — jūsų vaikams ir dovanoms.

The May Co.'s Basement Infant & Kiddies Department

Vaikų 2.99 Terry Cloth ar MEDVILNĖS DRABUŽIAI 1.99

Brūksniuotas terry cloth ar lygin-tos medvilnės drabužiai populiariose spalvose. Idealiūs namuose, prie vandens ar vasarvietė. Dydžiai 3 iki 6.

VISUOMET GERŲ DRAUGYSTĖ!

THE PILSENER BREWING CO. CLEVELAND, OHIO

SHORE ENOUGH!

Suntime is

Funtime!

CEDAR POINT

ON LAKE ERIE

Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics

Lots of entertainment... cocktails, dancing, free movies, nursery and siller service

Fun for all on the Midway... whether you're 3, 25, or not telling!

Good food at popular prices... Fabulous Thursday Buffet!

Improved Accommodations... Hotel Breakers... Write direct to Cleveland, SU 1-7280

Sunday Church Services for all faiths

U.S. HIGHWAY 6, SIX MILES EAST OF SANDUSKY, PENNY FROM SANDUSKY

Finest Bathing Beach in the World

Iki pasimatymo prie laužų

BROLIAI SKAUTAI! Atėjusi vasara mums vėl atnešė gražiausių dovanų. Jomis yra mūsų skautiškos stovyklos ir iškylos. Vėl iškelsime trispalvę į svetimas padanges, vėl skambės lietuviška malda ir daina svetimuose žiluose!

Brolijos skiltims, valtimis, būreliams ir draugovėms linkiu išlaikyti tą gyvumą, kuriuo spinduliavome rudens, žiemos ir pavasario mėnesiais. Tik gyvi dalykai ką nors reiškia, o gyvas vienetas yra tas, kuris išties metus dirba ir žaidžia tinkama skautiška dvasia. Prieš akis stovyklos — mūsų skautiškųjų metų darbo viršūnė. Į ją kopime visi, nes tikras skautas yra "tik tas, kuris mažiausiai 2 savaites metuose praleidžia baltojoje palapinėje". Skautiška stovykla, atmintis, nėra vasaros žyma, bet darbo, žaidimų, dvasinių pagrindų fone. Ne veltui genialusis skautybės įkūrėjas ir vienas iš didžiausių šio šimtmečio pedagogų Lordas R. Baden-Powell padarė gyvenimą po atviru dangumi vienu iš svarbiausių mūsų praktiškos auklėjimo sistemos pagrindų. Berniukus juk žavi romantiški nuotykių, savarankus veikimas ir varžybos, kurių apšviatė rasiame skautiškose stovyklose.

Iki pasimatymo prie liepsnos, jančių laužų!

BROLIAI VADOVAI! Jums vėl teks išvesti ant savo pečių sunkiausią stovyklų organizavimo našta. Per 35 metus Lietuvos jaunimas džiaugėsi vasaros stovyklomis, stiprėjo ir augo Gimtajam Kraštui tik jūsų sumanymo, nagingumo ir pasiūlymo dėka. Paskutinis Sąjungos dešimtmėtis iš jūsų reikalavo ypatingo kietumo ir aukos. Bet mūsų kelio galo dar nematyti ir Tautos gyvenimo metas reikalauja dar didesnio jėgų įtempimo ir ištvermės. Stovyklos yra jūsų didžioji progą padaryti savo įnašą į kovą už mūsų tautos dvasinę gyvybę. Šių metų, Sąjungos 36-tų, stovyklose atkreipkite ypatingą dėmesį į lituanistinius dalykus. Jūsų budrios akys pastebės ir metų patirtis padės nuspręsti kas darytina gydymui tu žinai, kurias yra padariusi šių dienų aplinka mūsų jaunimo lietuviškoje sąmonėje. Parvežkite iš stovyklų skautus geresniais lietuviniais, kilnesniais žmonėmis, tvarkingesniais, nagingesniais, daugiau pasiaukojančiais. Sekmės!

Šiuo metu pradėdame mūsų lietuviškos dainos varžybas viename pasaulyje. Prašau visus vienetus į jas kaip galint skaitlingiau įsijungti. Šiuo suoliu atgaivinsime lietuvišką dainą savo skiltyse ir draugovėse, idiegsime jaunųjų širdyse. Tegu sujungia iškilmingas Tėvynės lauzas mūsų visus brolius plačiame pasaulyje vienon šeimoni ir laužo liepsnos šiluma — mūsų didžioji meilė vienų kitiems — tegu nepalieka nė vieno šalančio nuošaliai.

Vienas iš konkrečių Brolijos uždavinių šiais metais buvo pavestas visų JAV rajonų vyčiams. Tai lėšų suteikimas "Skautybei Berniukams" išleisti. Nėra reikalo aiškinti kaip mums yra svarbu vėl turėti lietuvių kalboje šį pagrindinį skautybės įkūrėjo leidinį. Lėšų telkimui, mano pavidimu, vadovauja LSB Tautinio Auklėjimo Skyriaus vedėjas sktn. V. Mantautas. Yra stengiamasi visą vajų praveisti taip, kad kiekvienas didesnis ar mažesnis sk. vyčių dalinis ar pavienis sk. vyčis galėtų švęsti įnašą prisidėti prie tos didžiosios dovanos mūsų jauniems, kurios pasirodymu apvainikuosime 36-tuosius Sąjungos metus. Nepagalėkime tat, broliai vyčiai, pastangų ir atlikime pavestą uždavinį sekmingai iki

galo. Tuo įrodysime, kad gyvename savo šūkiu — "Tarnauti"! Tarnauti iš meilės, mūsų jauniems broliams.

B U D E K I M E !
v. s. Stp. Kairys,
LSB Vyriausiasis Skautininkas

SKAUTISKASIS METŲ LAIKAS

Skautiškieji metai susideda iš 50 savaitių laukimo bei pasiruošimo ir 2-jų savaitių smagaus stovyklavimo vasaros gamtos prieglobstyje. Po pernyktės Niagaros jubiliejinės stovyklos ir vėl buvo prasidėjęs skautiškasis laukimo perijodas. Štai jau vasara. Clevelando Neringa ir skautų vietininkija, o taip pat ir Detroito Gabija ir Baltija jau džiaugiasi vasaros stovyklų džiaugsmiais.

Ateina džiūgūs alaid iš Atlanto pakraščio. Bostoniškų pastangomis gauta puiki stovyklavietė — Camp Child, prie Mamomet, Mass. Stovykla yra prie skaidraus, kaip ašara ežerėlio, o netoli ir Atlantas ošia, nes vos už mylios kitos prasideda garsioji Cape Codo vasarviečių sritis.

Šion stovyklon š. m. rugpjūčio — rugsėjo 7 dienomis suškis skautiškasis jaunimas nuo New Yorko didmiesčio iki Naujosios Anglijos šiaurės. Lietuviškoji skautija gražiai veikia New Yorke, Hartforde, Worcesterje, Stamforde, Elizabethe, Bostone ir kt. — iš ten ir laukiama suvažiuojant skaitlingus stovyklautojus-jas.

Visas stovyklinis inventorių, kaip palapinės, lovos, matracai, laiveliai ir kt. yra parūpintas vietoje. Kiekvienas stovyklautojas turi atsigabenti tik individualius reikmenis. Numatyta įdomi ir įvairi programa visam stovyklos laikui. Plačiame šile bus stovyklaujama atskirais "kiemais" — pastovyklėmis. Stovyklos mokestis bus tarp \$13 — \$15.

Atlanto pakraščio vienetų skautės bei skautai raginami tuoj registruotis šiai stovyklai pas savo vienetų vadovus ar betarpiu pas pasktn. Algį Benevičių, 257 "E" St., Boston 27, Mass. Stovyklauti galės visi skautai-tės nuo 12 m. amžiaus. Skautams vyčiams ir vyresniosioms skautėms bus atskira specifinė programa.

Šiai stovyklai yra intensyviai ruošiamasi. Jos reikalais bostoniškiai pasktn. A. Banevičius ir pasktn. D. Barmūtė birželio 12 d. lankėsi Worcesterje, Mass. Ten jiedu tarėsi su vietos vadovais — vyr. skiltin. Simulynaitė, pskltin. Blumfeldu, buv. Anglijos liet. skautų dvasios vadovu kun. J. Steponaičiu, LSS Pirmijos sekret. K. Jonaičiu ir kt. Worcesteriškiai žada skaitlingai atvykti į Camp Child stovyklauti.

Birželio 13 d. buvo platesnis N. Anglijos sk. vadovų posėdis prieš numatomą stovyklą. Aptarta bendroji stovyklos programa, susipažinta su techniniais darbais, Posėdyje dalyvavo sktn. L. Čepienė, pasktn. D. Barmūtė, pasktn. D. Rusekaitė, pasktn. A. Banevičius, vyr. skltin. V. Pileika, vyr. skltin. Č. Kiliulis, skltin. R. Brickus, pskltin. Blumfeldas, vyr. skautė G. Pileikienė, sk. vyčis A. Levinas ir kt.

Paruošiamieji darbai vyksta sklandžiai ir planingai. Teneliu-ka nei viena skautė nei skautas dulkėtame mieste šios stovyklos metu. Jie visi laukiami stovykloje.

SKAUTISKOS JAUNAMARTES ŽENGIA PRIE ALTORIAUS

Gražame vasaros laike New Yorko padangėje susikuria trys jaunos skautiškos šeimos. N. Y.

sk. vyčių draugovės vad. G. Surdukevičius veda vyr. skautiškų skiltininkę D. Nutautaitę. Sk. vyčis V. Kulpavičius tuokiasi su skautiškų skiltininkę G. Tercijonaitę. Skautė A. Kundrotaitė ištėka už A. Reventos. Linkime daug laimės naujoms skautiškoms šeimoms.

ZINELES IŠ NEW YORKO

Sktn. R. Šilbajoris, kuris pirmas atgaivino skautų veiklą New Yorke, šiuo metu studijuoja literatūrą Kolumbijos U-te. Rugpjūčio pabaigoje jis praves skiltininkų kursus N. Yorko skautams.

Baisiojo birželio minėjime (birž. 13 d.) N. Yorko skautės ir sk. vyčiai Town Hall nešė garbės sargybas prie vėliavų.

Sktn. Dr. H. Lukaševičius, Vyčio Korp. filisteris ir New Yorko skyriaus p-kas sunkiai serga ir gydosi ligoninėje. Linkime greit pasveikti.

Liepos mėn. N. Yorko skautai rengs smagią gegužinę su laužu.

JIE ISTIESE RANKĄ SKAUTAMS VYČIAMS PADETI

Su atėjusia miela vasara nušvyto ir skautų vyčių tautos akiračiai. Kaip žinome JAV-bėse gyveną skautai vyčiai pasirodys sutelkti lėšas (\$1000) knygai "Skautybė Berniukams" išleisti. Jau skaitėme apie pirmuosius įnašus. Tačiau štai ir vėl malonu pranešti, kad ir lietuviškoji visuomenė neliko abejinga skautų vyčių tautai. Štai Chicagoje šios knygos Garbės Leidėju su \$50 auka tapo inž. A. RUDIS. Po \$10 aukosio Justinas Lieponis — Furniture Center Co. stavininkas ir daktaras M. ir St. Budriai. Skautai vyčiai yra nepaprastai dėkingi savo tautininkams, nes jų aukų dėka bus paskubintas R. Baden-Powell "Skautybės Berniukams" išleidimas. O tai bus didžioji dovaną skautams lietuviškosios skautijos 36 m. sukakčiai.

— SKS —

PIENO SAVAITĖ

Clevelando majoras Celebrez liepos mėnesiui paskelbė tautinę pieno produktų savaitę. Vienas iš naudingiausių valgomų produktų yra pienas ir kiekvienas, jaunas ar senesnis turėtų jį naudoti. Pienas gaunamas iš pienininkų yra stropiai patikrintas Deputy Commissioner tarnautojų.

OHIO BELL

Birželio 8 d. viena iš augčiausių telefono dovanų buvo įteikta devyniom Ohio Bell tarnautojoms už pasižymėjimą Vakarų Clevelando įvykusios audros metu. Aštuonios tarnautojos ir prižiūrėtoja liko prie telefono aptarnavimo ne tik audrai artėdant, bet ir kai į vidų įgriuvo didelis kamienas ir net tris iš jų lengvai sužeidė. Jos gauna bronzinį įrašą. Panašias dovanas Ohio Bell duoda jau nuo 1920 metų.

DIRVA LAUKIA JOSŲ TALKOS!

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba katalai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaunavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, pagu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609 Society for Saying Bld.

Telef.: MAIn 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

Amerikietis apie Rusiją

Iš Pulkovo observatorijos atidarymo iškilmų

Visai neseniai Rusijoje įvyko garsiosios Pulkovo observatorijos, kuri per antrąjį pasaulinį karą buvo sugriauta, atidarymas. Į atidarymo iškilmės buvo sukviesta iš viso pasaulio virš 300 astronomų. Iš JAV dalyvavo du: Dr. Kirk Brouwer, Yale universiteto profesorius, ir Dr. Jason Nassau, Warner and Swasey observatorijos direktorius.

Jūsų namuose, karšta. Atkreipkit dėmesį į mūsų oro vėsintuvus.

DON'T COOL SPOTS

Spot cooling in summer is like being half-warm in winter... complete comfort cooling requires positive circulation of cool, dry air throughout the entire room.

INSIST ON Vornado VORTEX CIRCULATION

Vornado's exclusive "directional" air circulation gives complete draft-free circulation with penetration up to 30 feet and eliminates "spot cooling." We invite you to compare Vornado Vortex Circulation—you can actually see and feel the difference—Call, or come in for a free demonstration.

OVER 4,000,000 SATISFIED USERS OF VORNADO COOLING APPLIANCES

C. & F. INTERNATIONAL STORES

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

6926 Superior Ave.

Telef.: HE 1-8602

Darbo dienomis atidaryta nuo

9:30 ryto iki 9:30 vakaro.

Visai neseniai Rusijoje įvyko garsiosios Pulkovo observatorijos, kuri per antrąjį pasaulinį karą buvo sugriauta, atidarymas. Į atidarymo iškilmės buvo sukviesta iš viso pasaulio virš 300 astronomų. Iš JAV dalyvavo du: Dr. Kirk Brouwer, Yale universiteto profesorius, ir Dr. Jason Nassau, Warner and Swasey observatorijos direktorius.

Per atidarymo iškilmės daugiausia kalbėjo patys rusai skaitydami iš užrašų ir nenaudodami jokių iliustracijų. Visų kalbų turinys daugiau ar mažiau buvo propagandinis. Dr. Nassau kalbėjo apie tam tikrą rūsį žvaigždžių nenaudodamas jokių užrašų ir pajavindamas paskaitą nejudamais paveikslais, kas sukelė nemažą nusistebėjimą rusų tarpe. Dr. Nassau apgailestauja, kad vertėjas nepajėgė tinkamai išversti jo paskaitos į rusų kalbą ir todėl kaip kalbėtojas auditorijos buvo visai nesuprastas.

Šiaip Dr. Nassau parsivežti įspūdžiai gana šalti. Pulkovo observatorija buvo įrengta carų laikais. Pastatai didingi, bet patys instrumentai daugiausia iš 19-jo šimtmečio pabaigos ir šio šimtmečio pradžios. Pats didžiausias teleskopas atvežtas iš Rytų Vokietijoje esančios observatorijos.

Po atidarymo iškilmų, kurios tęsėsi tris dienas, visi užsieniečiai buvo atvežti į Maskvą kur apie porą savaitių buvo Rusų Mokslo Akademijos svečiai. Per tą laiką svečiai buvo vedžiami po kinas ir teatrus, kur teko pamatyti spalvotą trijų matavimų filmą "Moussorgskij", operą "Carmen", baletą "Gulbių Ežerą", Shakespearo "Hamletą" ir kitus.

Bendrui užsieniečiai neturėjo teisės patys nieko nusipirkti, net tokių smulkmenų kaip pašto ženklai. Matomai bijota parodyti sovietines kainas. Atsitiktinai ant vienos užrašų knygtelės likusi kaina buvo 3,25 rublių kas oficialiu dolerio kursu yra beveik 85 centai. Dr. Nassau vertinimu ši knygtelė nėra verta daugiau kaip 15 centų. Clevelandiečiai pasitaikę progą su vertėju aplankyti pačią

didžiausią Maskvos valstybinę krautuvę, kurioje jis neatrado nieko kas atrodytų verta parvežti dovanom į namus. Krautuvės tarnautojai pasižymi nemandagumu, nes taip ir jaučiasi nuotaika — pirk arba eik lauk.

Leningrade prie užsieniečių prisistatė mergaičių grupė ir įteikė gėlių, kas, žinoma, buvo nufotografuota sovietinės spaudos reporterio. Mergaitės kalbėjo gana gerai angliškai. Užklaustos kur taip gerai išmoko, paaiškino, jog išmoko per vietinius metus mokykloje. Dr. Nassau netiki, kad tai būtų tiesa.

Užsieniečiams ne tik nebuvo leidžiama fotografuoti, bet ir foto aparatus nešiotis buvo uždrausta. Baigdamas savo įspū-

džius Dr. Nassau pastebi, jog visur buvo jaučiama besaikė propaganda ir jis esąs labai laimingas sveikas sugrįžęs į šį kraštą.

PASITARIMAS PAS PREZIDENTĄ

Iš Ženevos konferencijos grįžus Valstybės Sekretoriaus padėjėjui Walter Bedel Smith, prezidentas Eisenhoweris aptarti padėti sukvietė įtakinguosius respublikonų ir demokratų partijų vadus. Svarbiausias pasitarimo reikalas lietuvių Indokinijos karas. Kaip žinia, Indokinijos karas jau eina aštuntuosius metus ir dabar atsidūręs kritišką padėtį.

VANAGAITIS

KNYGA

jau gaunama Dirvoje. Siųskite \$2.00 ir labai daug patirsite apie Amerikos lietuvių gyvenimą.

DIRVA: 1272 E. 71 St.
Cleveland 3, Ohio

Nuvargęs? Nerimstas?

Susirupinęs?

MILK PRODUCERS FEDERATION OF CLEVELAND
1012 Webster Ave. • Cleveland 15, Ohio

May you live as long as you like,
And have what you like as long as you live.

Your Toast means most...with JIM BEAM

World's finest Bourbon since 1795

Salute a friend with Beam, and you've paid him a compliment he understands. For good wishes have accompanied Jim Beam since way back in 1795. Today it's widely recognized as The World's Finest Bourbon... the drink that means you respect your companions... the drink they'll respect you for choosing.

FIFTH \$379
Code No. 41168

PINT \$239
Code No. 41168

KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKEY
86 PROOF
JAMES B. BEAM DISTILLING CO., CLEMONT, KENTUCKY

SENIAU IR DABAR

K. S. KARIUS

SLA 48-TAS SEIMAS

Birželio 28 d., Wilkes-Barre mieste, Pensilvanijoje, prasidės Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 48-tas seimas.

SLA buvo įkurtas gretimame Plymouth miestelyje, tada svarbioje lietuvių kolonijoje anglakasyklų srityje, lapkričio 22, 1886 metais. Iš sešių tūkstančių paskirose kolonijose gyvavusių lietuvių draugijų, kurios turėjo apie 320 narių, ilgainiui išaugo į didelę savivalpos organizaciją.

Tik jos augimas buvo ne be kliūčių ir ne be intrigu. Intrigos SLA eina ir šiandien. Standartiniai (liaudininkams) ir socialistai (kuris tais laikais turėjo su komunistais "bendrą frontą"), jeigu tautininkai Gugi nepiršileis į išdinkus, komunistai SLA užvaldys 1930 metų seime. Prie to buvo labai artai prieiti, nes socialistai stovėjo geroje pozicijoje: arba remti komunistus (bet iš jų netikėjo nieko gauti, būtų buvę patys išstumti iš SLA vadovybės), arba eiti su sandariečiais, ir išreiklavus Gugiui išdinko vietą. Ši strategija Grigaičiui puikiai pavyko, sandariečiams sutinkant sudaryti koaliciją su socialistais prieš tautininkus.

Ta dviejų asmenų koalicija veikė ir šiandien ir vis dar pasiseka turėti SLA vadeles savo rankose. Žinoma, ir sandariečiai ir socialistai šito ginsai. Vaidyla kaskart tikina tautininkus, kad jis "su Grigaičiu edasi", ir sandariečiai tam tiki, ir užtai labiau Vaidylos politiką remia, "kad Grigaitis neišmestų Dr. Viniko iš sekretoriaus pareigų".

Stai kaip dabar SLA seimai eina: Kas seimas, Grigaitis ir Vaidyla pirmą seimo dieną tūmija visą seimo sąstatą, nežūri "kokie vėjai pučia" ir nustato seimo strategiją. Seimai eina daugiausia, kiek galima, jų tvarka. Seimines komisijas ir pastovias SLA komisijas įveda nustato. Grigaitis patiekia "komisijų komisijas", ir iki šiol visos tokios komisijos buvo užtvirtintos.

GRAUZIASI PADARĘ KLAIKAS

Amerikos valstybės vada dabar graužiasi padarę didelę klaidą tik prieš metus laiko — nebaigdami Korėjos karo iki laimėjimo.

Prezidentas Eisenhoweris pasiuntė padėties patyrimetį generolą Van Fleet, vienas iš trijų generolų, kurie norėjo Korėjos karą vesti iki pergalės. Kada jis ten vadovavo karui, staiga pradėjo negauti reikalingos amunicijos.

Dabar, gen. Fleet pašauktas atgal į Washingtoną, kada žė-

nevos konferencija pradėjo demoralizuotis, pareiškė, kad geriausia išeitis būtų atnaujinti Korėjos karą ir savo keliu leisti Kinijos nacionalistų armijai iš Formozos salos veržtis į Kinijos žemyną.

Be viskas tas pavėluota. Baigiant Korėjos karo "paliaubas" Korėjos prezidentas Syngman Rhee skelbė, kad tos paliaubos yra Korėjos pardavimas sovietams, kad po tam tikro laikotarpio, jeigu iš "paliaubų" nebus grūdų, pietinė Korėja atnaujinis karą. Visoje Amerikoje tada buvo paleista propaganda prieš Rhee. Jis buvo vadinamas Amerikos "išdaviku", nedėkingu už Amerikos teiktą Korėjai pagalbą. Jis galis tuo savo "karščiavimuisi" pradėti trečią pasaulinį karą. Siūlyta panaudoti visokius suvaržymus, kad Rhee negalėtų karo atnaujinti.

Buvo nemažai balsų, kurie tada tikėjo, kad Amerika daro klaidą. Juk Korėjos karo paliaubos dabar pastatė prezidentą Eisenhowerį keblion padėtin. Jo politika išprašyti paliaubas Korėjoje dabar pasitarnavo išdavimu Indo-Kinijos. Ir dabar jau aišku, net visos Azijos. Jie seniau ir dabar verčia prezidentą duoti paramą ir laisvas rankas kinams nacionalistams veržtis atgal savo tėvyne ir pradėti karą prieš komunistus, turint tikrą žinią, kad milijonai kinų partizanų namie stovs gen. Čiang Kaišekui talkon. Jie rimtai suparalizuotų Kinijos komunistus.

Buvo tokių, kurie Amerikoje rėmė Kinijos komunistų ofenzivą skelbdami, kad tai nėra komunistai, tik "už žemės reformą kovoją valstiečiai". Jie priešinosi ir klūdė kinų nacionalistų grįžimą į Kiniją pradėti karą prieš komunistus. Jie norėjo pralaimėjimo Korėjoje ir žinojo, kad su laiku komunistai šluos visą Aziją. Tie ir dabar džiaugiasi Azijos komunistų, ir suprantama, Kremliaus laimėjimu. Jie ir toliau dės pastangas kliudyti, gąsdindami Ameriką trečiu pasauliniu karu ir sovietų atominėmis bombomis.

CLEVELANDO Miesto Mayor Anthony J. Celebrezze kalba, pasakyta birželio įvykių minint per lietuvių radijo klubo valandą

As didžiojo, galėdamas dalyvauti savo draugų lietuvių specialioje programoje, skirtoje paminėti komunistų įvykdyto masinio lietuvių tautos naikimo tryliktojo metinės.

Kaip Clevelando miesto mayoras as kalbu ne tik savo, bet visos mūsų miesto bendruomenės vardu tikėdamas, kad lietuvių tautos kova dėl laisvės netrukus bus vainikuota garbinga pergalė.

Lietuvių tautos kova yra tragiška istorija, kurią patyrė daugelis tautų, sunaikintų po komunistinio geležinio kulni. Lietuva, Latvija ir Estija yra pirmieji kraštai, patyrę komunistų imperializmo troškimus. Po to, kai 1940 metais komunistų kari-

nės pajėgos pasistumdė į priekį ir okupavo tris Pabaltijo respublikas, daugelis tautų pajuto komunistinio botago žiaurų smūgį ir bedievišką filosofiją.

Clevelandas dažnai vadinamas visų tautų bendruomenės miestu. Mūsų miesto vyrai ir moterys, suplaukę beveik iš visų pasaulio šalių, darniai bendradarbiauja ir kuria savo gyvenimą kaip demokratijos piliečiai, kurios pavyzdys spindi viso pasaulio tautoms. Mes remiame, mes visuomet rėmėme diktatūros naikinamų tautų laisvės kovas. Amerika sukūrė, iš tikrųjų, paveldėtą laisvės tautos istoriją, kurios niekas neįstengt sunaikinti.

Panašiai ir lietuvių tauta šimtmečius kovojo dėl savo laisvės. 1918 metais atgimė Lietuvos Respublika. Bet Respublika neilgai tegyveno. Dabar Lietuva yra aklinai atskirta geležine uždanga ir viešpatuojama tyraniškos, kurios žiaurumo pasaulis dar nekada nepažinojo. Aš esu įsitikinęs, kad vergija, kurią lietuvių tauta šiandien neša, greitai baigsis ir kad Kremliaus viešpačiai virst nuo savo sostų, kurie buvo pastatyti ant nesuskaitomų nekaltų aukų lavonų.

Clevelando miestas didžiojausi desimčia tūkstančių lietuvių kilmės gyventojų, kurie sudėjo daug jėgų mūsų miestui išbuoti ir tapti viena geriausių vietų Jungtinėse Amerikos Valstybėse gyventi ir kurti šeimą. Mes džiaugiamės galėdami bendradarbiauti ne tik Lietuvos, bet ir viso pasaulio tautų laisvės kovoje.

Šiandien mūsų širdys yra su jumis šioj neišpasakytąj sunikio liūdesio valandoje. Laisvės gyvuos per amžius, jei bus nors vienas vyras ar moteris trokštantis kovoti už šią neįkainuojamą teisę.

Telaimina jus Dievas!

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

MOSŲ ŠVENTE

Jau nedaug laiko beliko iki didžiosios mūsų visų šventės — Lietuvių Dienos. Bendruomenė į jos paruošimą deda daug darbo ir pastangų, norėdama, kad toji diena sujungtų visus lietuvius — ir jaunus, ir senus, kad ji ir toliau kiekvienais metais būtų lietuvių švenčiama. Daug žmonių paskyrė savo laiką šventės programos paruošimui talkindami įvairiais būdais.

Šių metų Lietuvių Diena skiriama jaunimui, mūsų tautos atžalynui, kuris tą dieną atliks jos programą, pašokdamas tautinių šokių, juokindamas dalyvius ir žiūrovus komišku sportu ir kt. Dienos ruošimo tikslą gražiai nusako jos šūkis — jaunimas žygiuoja!

Lietuvių Dienos ruošimo tikslas turi gilią prasmę, ji nėra eilinis pramoginis renginys. Jos pasisekimas glūdi kiekviename iš mūsų ir jei jį suprasime — visi Lietuvių Dienoje dalyvausime. Visi iki vieno sielojame mūsų tautiniais reikalais ir gerai suprantame, kad ne tik nuo mūsų, bet ir nuo ateinančių kartų priklauso mūsų tautos likimas. Pavieniui yra sunku bet kokį darbą dirbti, tačiau bendromis jėgomis galima daug atsiekti. Ši Lietuvių Diena turi tą tikslą — sujungti visus lietuvius, parodyti mūsų jaunimą, duoti daugiau ištermės, atieities darbui, pakelti nuotaiką, atgaivinti po įvairių darbų, stiprinti tautinę sąmonę.

Visi esame tos dienos rengėjai, visi jaučiame pareigą ir džiaugsimą joje dalyvauti, tad visų keliai turėtų sutikti liepos mėn. 4 d. į 25000 Euclid Ave., kur 2 val. po pietų prasidės lauktoji Lietuvių Diena.

Vyt. K.

JAUNIMO SPORTAS LIETUVIŲ DIENOJ

Liepos 4 d. 2500 Euclid Ave. įvykstančioj Lietuvių Dienoj numatomos taip pat jaunimo atletikos varžybos ir komiškas sportas. Berniukai ir mergytės, norj dalyvauti, kviečiami lankyti treniruotes, kurių tvarka nustatyta tokia: antradienį ir ketvirtadienį 7 val. renkas berniukai, trečiadienį — mergaitės. Vieta — Gordon Park (maždaug 90 gatvė prie ežero). Treneris — Alg. Bielskus. Siekiama, kad ir čia mūsų jaunimo ko daugiau sia dalyvautų. Tėvai prašomi savo vaikus išleisti. Laimėtojams Bendruomenės aplyinkės, valdyba paskyrusi dovanų.

LIETUVIŲ DIENOS ATIDARYMAS

Lietuvių Dienos programą savo atidaromuoju žodžiu pradės aplyinkės valdybos pirm. St. Barzdukas, vadovaus vicepirm. inž. P. J. Žiūrys. Dienos pradžia 2 val., programa pradėdama 4 val. po pietų.

BILETAI Į LIETUVIŲ DIENĄ

Įėjimas į Lietuvių Dieną suaugusiems po 1 dol., studentams ir moksleiviams po pusę dol., vaikai su tėvais eina už dyką.

BENDRUOMENĖS VALDYBOS TALKININKAS

K. Zukas yra pakviestas ir sutiko būti valdybos talkininku įvairiems konkrečioms darbams.

BENDRUOMENĖS PRANESIMAS LIETUVIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO REIKALU

Kilus sumanymui atnaujinti dabartinę lietuvių salę, Bendruomenės Ekonominė Komisija buvo ėmusi ir visai konkrečių žygių. Deja, dėl visos eilės priežasčių jie nedavė norimų vaisių. Sumanymas įstrigo. Dabartinę jo padėtį rodo šis Ekonominės Komisijos lietuvių salės Direkcijai birželio 13 d. parašytas ir įteiktas raštas:

"Norėdami prisidėti prie bendro ir visai Clevelando lietuvių bendruomenei gyvybinio reikalo atnaujinti Clevelando Lietuvių Namus, mes ėmėmės šių žygių:

1. padarėme namų atnaujinimo planus;
2. griebėmės propagandos spaudoje, kad lietuviai stotų į namų bendrovę ir savo įnašais padidintų jos kapitalą, reikalingą atnaujinimo išlaidoms;
3. prašėme Jūsų sutikimo ir nutarimo padidinti akcijų (šėry) skaičių, nustatant naujoms akcijoms tą pačią kainą.

Iš Direkcijos dabar esame patyrę, kad Jūs sutinkate didinti akcijų skaičių, bet naujoms nustatote dvigubą kainą (vietoj 10 dol. 20).

Apsvarstę šį klausimą, radome, kad iškėlus naujų akcijų kainą, mes, nebeturime vilties sėkmingai vesti naujų Bendrovės narių verbavimo vaju ir išplatinti bendruomenės tarpe naujas pabrangintas akcijas. Todėl nuo tolimesnio naujų akcininkų telkimo atsisakome. Bet linkime Jums patiems tą ar kitą planą vykdyti ir, jei bus reikalo, verbuoti naujus bendrovės narius. Be to, jei bendrovė turėtų intereso, mes sutinkame jai perduoti ir visus iki šiol mūsų pagamintus Lietuvių Namų atnaujinimo planus".

NUOTAIKINGAS STUDENTŲ POBŪVIS

Pereito šeštadienio vakarą vaishingų p. Gargasų name įvyko nuotaikingas Clevelando studentų skyriaus valdybos suruoštas Finis Semestri, kuriame dalyvavo daug svečių kolegų iš Bostono, Chicago, Detroito, Urbano ir Washingtono bei gausiai — susirinkusių Clevelando stu-

denčių ir studentų. Čia buvo pagerbti du augštuosius mokslus baigę kolėgos: gailėstingoji sesuo Danutė Mulolytė ir mėtalgurgijos inžinierius Steponas Matusėvičius. Juos sveikino ir skyriaus vardu perdavė dovanėles skyriaus valdybos pirm. Jonas Kazlauskas, dalyvavęs savo kadenciją baigiančios Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centro Valdybos pirm. Vytautas Kavolis ir naujai išrinktos Centro Valdybos atstovas Vytautas Vygantas.

Dalyviams pralinksmino valdybos paruoštas humoristinis "referatas" apie Clevelando studentus, kuriame buvo apžvelgti visų "darbai". Valdybos ir skyriaus narių įdėtas darbas į vakaro rengimą atsimokėjo nepaprastai gera visų gausių dalyvių nuotaka ir valdyba jaučia ypatingą padėką p. Gargasams, atidavusiems savo namus visam vakarui studentų pobūviui. Vaisės, dainos ir šokiai linksmino studentus po mokslo metų užbaigimo. Su dalyvavusiais Centro Valdybų nariais buvo pasidailinta mintimis, padiskutuota studentijos reikalais.

Clevelando studentų skyrius turi virš 50 narių, kurių skaičius rudenį žada padidėti, kada į universitetus stos dar daugiau jaunimo.

Studentai šiuo metu pradėjo atostogas, nors kai kurie ir toliau vasaros metu studijuoja. Rudenį atėjus skyriaus valdyba yra numaciusi suruošti jaunimui akademijai spaudos atgavimo sukaktį paminėti.

Metų pabaigoj skyriaus studentai yra pasiryžę suruošti gražų Naujų Metų sutikimą visai lietuviškai visuomenei. Daugelis šią gražią mintį remia ir žada studentams padėti. Valdyba jau yra atlikusi visus paruošiamuosius darbus.

LIETUVIŲ DIENA

yra visos Clevelando Lietuvių Bendruomenės tradicinė susiartinimo šventė, mūsų visų susitikimo bei tautinio bendravimo vieta.

LIETUVIŲ DIENOS

programą šiemet atliks mūsų jaunimas: jis šoks, dainuos, gros, vaidins, sportuos, jam vadovaus L. Sagys, St. Stasiene, Alg. Bielskus, muz. Alf. Mikulskis, akt. P. Mazelis ir kt.

LIETUVIŲ DIENA

įvyks liepos 4 d. (pradžią 2 val., programa 4 val. po pietų) 25000 Euclid Ave. Veiks bufetas, bus šokiai ir t.t. Įėjimas suaugusiems po 1 dol., studentams ir moksleiviams po pusę dol., vaikai su tėvais eina už dyką.

Kas nori bendra tautine nuotaka pagyventi, kam rūpi savo bendruomenę paremti bei palaikyti, tas pats vyksta ir kitus ragina vykti į

BENDRUOMENĖS LIETUVIŲ DIENĄ!

Clevelandas gali džiaugtis, turėdamas gražų būrį studijuojančio jaunimo, kuriam rūpi ne tik geros studijos, bet ir visi kiti bendruomenės reikalai.

Vyt. K.

MOKYKLŲ VIRŠININKAS

Louis Lenkaitis, aiškia lietuviška pavarde, yra Clevelando tolesnio priemiesčio Strongsville mokyklų viršininkas (superintendent). Vieta yra visam amžiu. Jo tėvai seniau skaitė Dirvą.

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynistė

7106 Superior Ave.

Tel. HE 2-0144

Bet kurio laikui, bet kokios rūšies foto patarimus Jums. Modernūs portretai, vestuvų, šikimų, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJŲ MEISTERIS
Europinio žurnalo ir ilgaus įvairių fotografijų, dabar CLEVELANDE.

Coke
...labai
puiki su
maistu

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
"Coke" is a registered trademark
© 1954, THE COCA-COLA COMPANY.

APDRAUDOS PATARNAVIMAS MASINŲ, GAISSRO, GYVYBES

Milijonai žino Farm Bureau apdraudą dėl žemės kainų. Bet ar Jūs žinojot, kad Jūsų Farm Bureau atstovas gali Jums duoti tvirtą apdraudą už nedidelę kainą.

Perkant ar pratęsiant bent kokį apdraudą Jūs visad pasitelkiet

PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Tel. LO 1-7795

FARM BUREAU INSURANCE CO.

• Farm Bureau Mutual Insurance Co.
• Farm Bureau Mutual Fire Insurance Co.
• Farm Bureau Life Insurance Co.
HOME OFFICE: COLUMBUS, OHIO

Cleveland IR APYLINKĖSE

ČIURLIONIO ANSAMBLIS BAIGIA DARBO METUS

Šį sekmadienį, birželio mėn. 27 d., 11 val. 30 min., Lietuvių salėje iškilmingu aktu Čiurlionio ansamblis baigia 14-tąjį darbo sezoną.

Akto metu bus įteikti padėdos lapai ansamblio mecenatams bei rėmėjams ir pagal nusistovėjusias ansamblio tradicijas bus išskirti ir sidabro bei auksinio ženkliukai apdovanuoti nusipelnę ansambliečiai.

Akte dalyvauti ir žodį tarti yra pakviestas ansamblio garbės narys iš Chicago, kun. Feliksas Gureckas.

Tą pačią dieną, 3 val. p. p. ansamblio rėmėjų O. ir E. Karnėnų sodyboje bus tradicinis Čiurlioniečių piknikas.

Visuomenė maloniai kviečiama akte ir piknike skaitlingai dalyvauti.

STOVYKLAUJA SKAUTAI

Netoli 100 Clevelando lietuvių skaučių ir skautų pradėjo dviejų savaitių stovyklavimą p. Čiutų ūkyje, netoli Painesville.

Mergaičių stovyklai vadovauja paskn. Bartušienė, ūkio ūkio reikalus tvarko G. Drušėvičienė. Adjutante J. Drušėvičienė.

Berniukų stovyklai vadovauja skautas vytytis V. Koklys, ūkio reikalus tvarko V. Bacevičius.

JONINIŲ LAUŽAS

Visą Clevelando visuomenę, tėvelius, seses ir brolius skautininkus, bei nestovyklaujantių skautus-es, sveikina Painesville stovyklaujantieji skautai ir skautės.

Šį šeštadienį, t. y. birželio 26, nuosirdžiai kviečia visus atvykti į Joninių — paparčio laužą. Joninių programa prasidės 7 val. vakaro.

Neringos Skaučių Tuntas ir Skautų Vietininkija

NAUJA VALDYBA PERĖMĖ DRAUGOVĖ

Šekmadienį, birželio 13 dieną sušauktoje susirinkoje, A. S. D. S. "Satrijos Raganos" draugovė perėmė naują valdybą. Naują valdybą sudaro Danguolė Bartuškaitė — pirmininkė, Nijolė Kersnauskaitė — sekretorė ir Ramutė Snieskutė — išdininke.

PASIKEITIMAS SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETE

Pasitraukus iš Tėvų Komiteto išdininke pareigų p. Onai Jokubaitienei, jos vieton pakviestas kandidatas p. Antanas Nasvytis. Jis eis išdininke pareigas.

I SLA SEIMA

J. Wilkes-Barre, Pa., SLA seima, prasidedanti birželio 28 d. išvyksta Susivienijimo Liet. Amerikoje 14 kuopos atstovų delegatai: A. Zdanis, A. Šimkus, M. Miščikienė, J. Brazauskas, F. Baranauskas, A. Praskėvičius ir J. Vilčinskis.

JUMS GERI NAMAI CHIMES REALTY

1188 E. 79 St.

Dviejų šeimų, po 5 ir 4 kambarius, didelis sklypas. Tik \$4900. Pajūre ir tuoj pat pasifilmu. Namai tarp Superior ir St. Clair.

Atstovas: Victor Banionis
ofise UT 1-0323
namuose SW 1-9568

RAŠTO KLUBE

prof. P. Skardžius kalbėjo tema "Kalba ir tautosaka". Į naują valdybą išrinkti: V. Mariūnas, A. Balašaitienė ir J. Stempuzis.

TAUTINIS SAJUNGOS GEGUŽINĖ

praėjo gražioji nuotaikoj. Buvo susirinkę apie 250 svečių.

VESTUVĖSE

Kazys ir Ona Karpai, birželio 19-20 dienomis buvo išskridę į Milwaukee, Wis., dalyvauti Karpių brolio Antano sūnaus vestuvėse.

LĖKTUVU ARIZONON

Arėjus Natkevičius, 11 m., birž. 21 d., kartu su kitais 24 berniukais, išskrido lėktuvu Arizonon. Jis laimėjo vienos savaitės atostogas Cleveland Press platinimo varžybose.

GABI LIETUVAITE

Giedrė Natkevičiūtė, Clevelando Notre Dame High School mokyklai pirmąją mokinių klasię. Jai buvo įteiktas melynasis kaspinas ir lotynų kalbos specialus atžymėjimas.

KRIKŠTINOS

R. ir Br. Snarskių dukters Lilijanos-Dalios krikštynos įvyko birželio 19 d. Krikšto tėvais buvo p. Baublienė iš Detroito ir K. Gasparaitis.

Z. IR K. VYŠNIAUSKAI

gyveną Molly Stark Sanatorium, birželio 13 d. susilaukė dukters Zinos.

N. IR J. BRAZIAI

susilaukė antros dukters Onos-Kristinos.

O. IR V. ROCEVIČIAI

susilaukė birželio 20 d. dukters Lydos-Liucijos.

A. IR B. GRICIAI

birželio 13 d. susilaukė pirmgimio sūnaus Arvydo-Alekso.

PARAMA GIMNAZIJAI

Vasario 16 Gimnazijos Rėmėjų Būrelio Nr. 42 nariai ir kiti, kartu su jais dirbantieji, The Cleveland Worm and Gear Co. ir The Farval Corp. surinko \$101.00 auką gimnazijos rūmų skoloms išmokėti ir pinigų įnešė į Clevelando lietuvių banką, Vargo mokyklos remti komisijs ein. s-ton Nr. 12830.

PARDUODAMAS NAMAS

Dviejų šeimų, 5 ir 5 kambariai, dvigubas garažas, 2 nauji gaso pečiai. Kaina \$16.500.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO

METINIS PIKNIKAS

Šį sekmadienį, birželio 27 d. 3 val. p. p.

O. IR E. KARNĖNŲ SODYBOJE.

Visi maloniai kviečiami praleisti sekmadienio popietę

Čiurlioniečių nuotaikoj.

Nuvažiavimas: 8 keliu iki 43. 43 iki 175 (Richmond). 175 į pietus apie 1 mylią.

TREMTINIŲ DEMESIUI CLEVELANDE

ALTo centras, padedamas jo skyrių lietuvių kolonijose, jau kurį laiką renka smurtinio Lietuvos įjungimo į SSSR ir bolševikinių nusikaltimų Lietuvoje įrodymus. Tuo tikslu raginami visi Tėvynę palikusieji mūsų tremtiniai duoti savo parodymus — raštu arba žodžiu. Žodiniai liudytojų pareiškimai ALToi tartininkaujantiems teisininkų užrašomi, ir liudininkui tenka juos tik pasirašyti.

Tie parodymai bus svarbi įrodymo medžiaga Baltijos Komitetui. Jie bus taip pat ir didžiausios reikšmės šaltinis, kuriuo kada naudosis istorijos rašytojai.

Tremtinių atsiliepimas į minėtą ALTo kvietimą duoti parodymus yra jų pareigos reikalas. Kas liudyti atsisako, tas anos pareigos neatlieka ir suėina į konfliktą su savo, kaip lietuvių sąžine.

Šiuo tikslu Clevelande veikia ALTo skyriaus valdybos sudaryta Teisinių Komisija. Ji

renka liudytojų parodymus raštu, lygiai kaip ir, reikalui esant, užrašo jų parodymus, duodamus žodžiu. Jai tartininkauja visi Clevelande gyvenantieji lietuvių teisininkai.

Iki šiol ta Komisija yra apklausiusi nemažą skaičių tremtinių ir paėmusi iš jų parodymus raštu.

Prieš baigdamas savo darbą, Komisija dar kreipiasi į tuos tremtinius, kurie lai parodymų dar nėra davę ir prašo juos atlikti tą savo pareigą, duodant savo parodymus raštu arba pareiškiant juos žodžiu.

Rašytiniai parodymai priimami Komisijos pirmininko p. J. Liūdžiaus (1456 W. 54 St., Cleveland 2, Ohio) iki š. m. liepos 15 dienos.

Kas nori savo parodymus duoti žodžiu, gali taisyti pareikšti irgi tos Komisijos pirmininkui laišku arba telefonu WO 1-0763, bet ne vėliau kaip iki š. m. liepos 8 dienos. Užsiregistruoti bus paskirti teisininkai, kurie juos paklaus ir surašys iš jų žodžių jų parodymus.

ALTo Clevelando Skyriaus Teisinių Komisija

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki galvintieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, ballams, pobūviams. Nemokamas pristatymas. Atdara ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

East 93 gatvė, arti prie autobuso, geras miegamasis kambarys. Kreiptis: SW 1-2345

PARDUODAMAS NAMAS

16 kambarių, 6 butai po 2 kambarius ir 1 keturių k. Pajamų \$495 per mėnesį. Centralinis apšildymas. Parduoda savininkas dėl nesveikatos. Lengvas išmokejimas.

1960 E. 75 St.

Telef. EX 1-2069 (25)

PARDUODAMAS NAMAS

East 86 į šiaurę nuo Superior labai švarus 8 kambarių vieno buto namas su garažu, įruoštu trečiu augštu, geram stovyj. Pamatykite ir pasiūlykite. OSHEEN REALTY SW 5-6256

LIETUVIAI DAZYTOJAI

dažo ir dekoruoja namus. Duoda 12 mėnesių išsimokėjimą. Šaukti:

EX 1-4245 (30)

NAMŲ IR ŪKIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGA

Visi, kurie turite parduoti namus ir ūkius ar norite pirkti, pirmiausia pasiteiraukite mūsų įstaigoje.

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.,
Telef.: HE 2-2922
Sav. A. Kazakevičius,

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave.,

Cleveland 3, Ohio

Tel.: EX 1-0376

Sios trys krautuvės duoda ir keičia Eagle Stamps

Mūsų prekybinė garbė paremta 40 metų praktika parenkant medžiagų rūšis ir už jas garantuojant. Mes nelaukiame antros rūšies medžiagų, o jų kainos žemesnės negu bet kurioj kitoj krautuvėj.

WOLFS FABRICS

7012 Superior Ave. EN 1-3764

Viskas papiginta 25% iki 50% už sukneles, megztinius, bliuskas, marškinus.

NEPAPRASTA PROGA IR KOKYBĖ!

EZELLA DRESS SHOP

7011 Superior Avenue EX 1-8653
DVIGUBAI ŽENKLŲ KAS ANTRADIENI

VYRAI! AR JUMS NESKAUDA KOJŲ?

AR JOSŲ BATAI YRA NEPATOGŲ?

PAMEGINKIT ARCH SUPPORT minkštus, išsklotus masažinius batus

Puikus Velykinių batų pasirinkimas

Moterims ir vaikams

DVIGUBAI ŽENKLŲ ANTRADIENIAIS

JAMES SHOE STORE

7041 Superior Ave.

SUMUSTINIAI GERIMAI. SODA.

MARNELL'S

7023 Superior Avenue

Saldainiai, Riešutai, Popkornai

Cia susitiktis savo draugus po pamaldų

Geriausia kava mieste

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

2½% palūkanos.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

Cleveland, Ohio

MONCRIEF

Visų metų

ŠALDO vasarą — ŠILDO žiemą

Aplankykit savo kaimynistės Moncrief pardavėję

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvų Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys

virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ŽEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

6921 Wade Park EX 1-0911

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2621

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudose-insurance reikaluose. Sutaisau paskolas pirmo morkėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidojimų direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1743

DIRVA

THE FIELD

Reklamos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6711. Redakcijos Bala: GARDINER (buto telefonas: Garfield 1-7406).

Lietuviškos priedermės

Nusipelnusiųjų parėmimas

Neseniai DIRVOJE rašiau keliais žodžiais apie tai, kaip padėti mūsų tautos nusipelnusiems veteranams, tautos veteranams, senatvėje atsidurusiems sunkumose.

Po ano straipsnio buvo žodžiai "būna daugiau". Jaučiau reikalią tada sutrukdė istorija "daugiau". Iš tikrųjų, čia yra toks klausimas, kad reikia vis daugiau ir daugiau kalbėti. Bet ir to neužtenka. Kalbėti galima milijonus žodžių, ir labai gražiai visko prikalbėti. Tas neturi reikšmės. Svarbiausia čia yra — daryti ir padaryti.

Buvau aną sykį užsiminęs apie Amerikos Lietuvių Bendruomenę... Žinau, kad tai yra pavojinga tema, ir žmogus ne-
būna pats pateikti tiesiai į "širdies širdį". Tiek jau buvo ginčų... Visi sakė, kad čia yra kal-
tinių įsikišimas, kad Bendruomenė Amerikoje nesiseka, ko-
del nesiseka, kas jos "ardytos". Kalbėjo mano bičiuliai prietai ir net vyskupai.

O kai tokie ginčai, tokios vis-
tik kalbos... tai kaip čia seksis ir kur tau seksis? O, atrodo, tik
reikia pradėti dirbti praktiškai ir naudingą darbą. Tada ir sek-
sis. Padaryto naudingo darbo
jokia kritika ir "klaidotai".
nebesuvaržys. Galia, kad tą tokią
paprastą taisyklę lyg pamir-
som...

Bet aš grįžtu prie anos min-
ties, kurią tada labai atsargiai,
pasirūpęs paminėjau.

Mes turime nusipelnusiems
mūsų tautinio darbo veteranams
— dabar iš tremties atvyku-
siems — čia Amerikoje dangeli
dešimtimis dirbantiems — pa-
reikėti senatvėje, jų darbuose
ir idealais gyvenimo sąlydė-
dyje.

Tai mūsų, kurie jaimesni ar
daugiau pasiturintieji, žmonis-
kai, krikščioniškai ir tautinė
priedermė.

Padėti ne lūkesčiu, ne gin-
čiais, ne vienais planais, o po-
prie, o darbu, aukomis, arba

J. J. BACONAS, Tabor Farm

"pyliavomis", kaip sako ate-
vici.

Ar tai nėra vienas iš Ameri-
kos Lietuvių Bendruomenės už-
davinių? Jei nesutariate dėl
kitų pilietinių veikimų, dėl "lie-
tuvybės išlaikymo", akademi-
statymo, Vliko palaikymo ar
nepalaikymo, tai ginčytis ir
toliau.

Bet kad reikia išlaikyti ir pa-
laikyti nusipelnusiųjų Lietuvai ar
Amerikos lietuvių gyvą, bet
amžiaus naštos, sunkiai pri-
slėgtą žmogų, ne vieną žmogų,
bet visų jų eilę, — tai rodos
visiems aišku, ir nėra ko gin-
čytis.

Aš esu galvojęs ne kartą ir
apie tai anuomet DIRVOJE ra-
šiau, kad viena iš priemonių bū-
tų sudaryti plačią tokių nuolatinių
remėjų organizaciją. Pa-
vieni, atsitiktiniai aukų rankio-
jimas, tiklo nepasiekia ir ne-
pasiekia.

O jeigu būtų pripažinta, kad
daugiau naujų organizacijų ne-
ir kur tau seksis? O, atrodo, tik
reikia pradėti dirbti praktiškai ir naudingą darbą. Tada ir sek-
sis. Padaryto naudingo darbo
jokia kritika ir "klaidotai".
nebesuvaržys. Galia, kad tą tokią
paprastą taisyklę lyg pamir-
som...

Bet ji tyli... Ji turi apie ką
kitą ginčytis. Arba sėdėti ram-
kas sudėjusi...

O jautresni lietuviai nesėdi-
kur yra svarbus ir rimtas rei-
kalas, patys tautiečiai, nesulauk-
dami "iš viršaus" jokios iniciaty-
vos, sukurta. Va, tileras lie-
tuviškas gyvenimas.

Jau pastebėjau laikraštyje ir
savo bičiulį laiškas ką tik bu-
vau painformuotas, jog mažai
skaičiumi Los Angeles, Calif.,
lietuvių kolonija, be pažiūrų
skirtumo, suėjusi, susirinkimam
vieningai sutarė imtis iniciaty-
vos paremti vieną iš didžiausių
gyvųjų lietuvių veteranų —
profesorių Mykolą Biržišką.

Jis jau eina aštuntajam amžiaus
kryžkelei, ir pats metas paremti.

Losangeliečiai jau turi išsiri-
specialų komitetą, kuris greitai
laiku kreipsis ir į visą Amerikos
lietuvių visuomenę, tikslu gauti
daugiau paramos šiam veteranui
senatvėje užtikrinti ramumą, o
gal ir nuosavą pastogę padova-
noti.

Gražus, reikšmingas užsimoji-
mas, ir tikiu, kad visi tai pa-
remsime.

Mykolas Biržiška, vienas jau
iš labai nedaugelio, lietuvių tau-
tai jau yra tas pat, kas ameri-
kiečiams yra buvę jų Founding
Fathers. Tada supraskime tą
reikšmę, — ji ne eilinė, ne kas-
dieninė...

Toks atsitikimas, savaime
aišku, daro galima, kad būtų
organizuojami specialūs komi-
tetai, nes pats reikalas yra iš-
skirtinis, specialus.

Bet taip pat aišku, kad tai
galima ne visais atsitikimais.
Yra ir bus daugiau atvejų, kai
negalėsime ir nebus reikalo vis
atskirus komitetus organizuoti
ir... atskiras "pyliavas" plinti.

Todėl ir grįžtu prie pirmosios
minties, — visoms tokioms mū-
šy žmoniškoms, krikščioniškoms
ir lietuviškoms priedermėms
gyvendinti jau nebedelsdami
turėtume suorganizuoti arba
plačios apimties atskirą draugi-
ją, arba to uždavinio rimčiau
turi imtis Amerikos lietuvių
skausnuose ir ginčuose gim-
stanti Bendruomenė.

Seniausias ir gražiausias ilus
tuotas lietuviškos minties žu-
nalas.

MARGUTIS

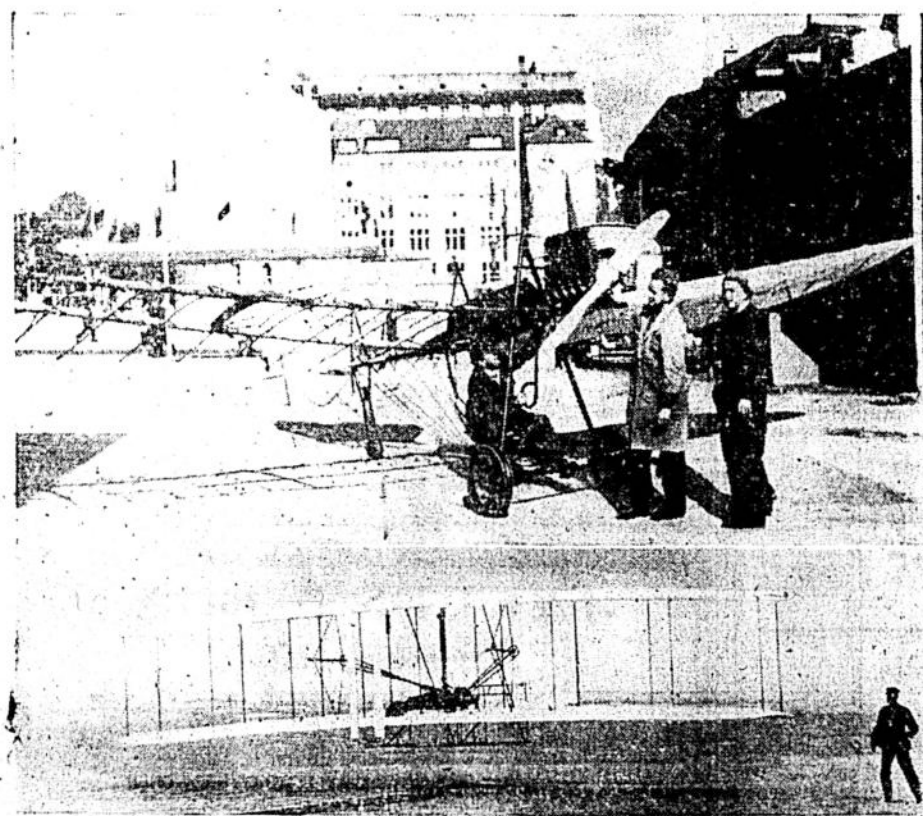
Isteigė kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$3.00

Chicago 36, III.

6755 So. Western Ave

Rytų Vokietijos komjaunimo suvažiavime Berlyne rusai aiškino, kad jie pirmieji išrado ir lėktuvą. Atvežė ir seną girdantį lėktuvą, kuris neva pirmasis pakilo į orą. Dabar rusai serga nauja manija, kad jie viską pirmieji išrado...

PLATUSIS VIEŠKELIS VLIKui

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

kios atramos šaltinių laikyti
Vliką.

Betgi ir čia reikia atminti,
kad Vlikas tokiu autoritetingu
atramos šaltiniu gali būti tik
ta sąlyga, kad jo vadinamieji
galutiniai sprendimai būtų pa-
remti politiškai organizuotos
lietuvių visuomenės nusistaty-
mu. O tam yra būtina, kad Vli-
kas kiek galima plačiau reali-
zuotų patį pirmutinį iš jam ski-
riamų organizacinių uždavinių,
būtent "kovojančios dėl Lietu-
vos išlaisvinimo, politiškai or-
ganizuotos lietuvių visuomenės
konsolidacijos" uždavinį (1 sk.
1 p.). Be to, tokius principinius
klausimus svarstydamas, Vli-
kas, tegu ir laikomas galutiniu
sprendėju, vis dėlto turėtų atsi-
žvelgti ir kitų veiksmų numo-
nės, ypač diplomatinio atstovų,
kaip patyručių, tarptautinius
santykius gerai pažįstančių eks-
pertų nuomonės. Tam ir yra
būtini bendradarbiavimo santy-
kiai, kurie šiuo metu dar nėra
patenkinami, kaip ir patys at-
žvelgtis net blogo padėty.

Tokių tad supratimu besiva-
dovaudamas, visos Vliko suda-
rančios grupės norėtų matyti
Vliką galutiniu Lietuvos laisvi-
nimo akcijos reikaliu sprendėjo
vaidmenyje.

Gegužės 18-19 d. New Yorke
įvykęs Vliko, ALT ir LLK pa-
sitarimas (pavadintas Lietuvių
Politine Konferencija) liudija,
kad paskiri veiksmai sutinka ir
nori išdėstytais pagrindais
bendradarbiauti. Šiame pasita-
rime, pasidalinus mažiau ar dau-
giau jau žinomomis informaci-
jomis apie vieno ir kito darbus
bei sumanymus, irgi buvo suda-
rytas sprendimo laukiančių pro-
blemų sąrašas: sąrašas, kuris
pačiame Vlike sudarinėjamas,
papildomas, perrašinėjamas jau
nuo 1915 metų. Tas sąrašas yra

VLIKo uždaviniai

Vliko sudarančiųjų grupių at-
stovų pasitarimo 1954 m. gegužės
1 d. sutartis ir priimtas tekstas.

Vliko vyriausias tikslas yra
nusakytas jo 1944 m. vasario 16
d. deklaracijoje: Lietuvos išlais-
vinimas ir nepriklausomos val-
stybės atstatymas.

Vliko tikslas lieka nekeičiamas
visam laikui, kol tęsiasi Lietu-
vos pavergimas, prie bet kurios
tarptautinės politikos padėties
ir sąlygų. Tarptautinės padėties
ir sąlygų pakitimas, neliesdamas
Vliko tikslo, gali paveikti tik
jo veikimo metodus.

Vlikas bet kurioms tarptauti-
nės politikos sąlygomis esant tu-
ri reikšti lietuvių tautos politi-
nį valdą šioje reikšmingoje uždau-
gos pusėje. Jis vadovauja Lietu-
vos laisvinimo akcijai ir yra
galutinis jos reikalų sprendėjas.
Kibiniams Vliko funkcijoms turi
atitikti jo organizacija, asmeni-
nė sudėtis, jo veikimo sąlygos ir
sprendimai.

I. Organizaciniai uždaviniai

1. Siekti kovojančios dėl Lie-
tuvos išlaisvinimo, politiškai or-
ganizuotos lietuvių visuomenės
konsolidacijos;

2. Laikyti ryšius ir siekti ben-
dradarbiavimo su Lietuvos diplo-
matiniais atstovais ir Lietuvos
laisvinimo veiksmams;

3. Siekti suderinto Lietuvos
valstybės ir lietuvių tautos re-
prezentavimo visais atvejais.

II. Lietuvos laisvinimo gairės.

1. Budėti ir imtis žygių, kad
Lietuvos valstybės suverenumo
suspendavimas laisvojo pasaulio
valstybių ir tarptautinių insti-
tucijų nebūtų pripažintas ir pa-
teisintas.

2. Imtis žygių, kad Lietuvos
suverenumo vykdymo atstaty-
mas būtų laisvojo pasaulio val-
stybių ir tarptautinių institucijų
politinės programose bei jų
vykdymo dienotvarkėje.

3. Siekti Lietuvos diplomati-
nų ir konsularinių įstatų atsta-
tymo ar įkūrimo laisvojo pasau-
lio valstybėse.

4. Tirti galimybes Lietuvos
egzilinei vyriausybei sudaryti ir
imtis jos sudarymo iniciatyvos
politiškai tikslingu metu.

5. Imtis žygių, kad Jungtinių
Tautų Organizacija išskeltų So-

viomenininkui ir lietuvių veteranui, geriausius
sveikinimus siunčia

JONUI TAREILAI,

visuomenininkui ir lietuvių veteranui, geriausius

sveikinimus siunčia

J. J. Bachunai,

Tabor Farm

Gvatemaloje prasidėjo pilietinis karas. Komunistams pataikaujančią valdžią nori nuversti iš kra-
sto pabėgę patriotai gvatemaliečiai. Pagal ateinčius pranešimus sukilėliai yra bombardavę sos-
tinę Gvatemala City ir kitus svarbesnius centrus.

bene pats pagrindinis kalbamo-
sios konferencijos darbo rezul-
tatas, neskaityti ta proga pa-
rašyto ir gal kaip nors perdy-
simo į Lietuvą atsisaukimo.

Gera, kad toks sąrašas yra.
Dar geriau, kad pabrėžiamas
reikalas jame prašytasias pro-
blemas spręsti. Visų geriausia,
kad yra noras būsimais spren-
dimais visiems vadovautis. Tik
reikia, kad tie sprendimai būtų
pagaliau padaryti...

Nuo to, ar Vlikas pasiryš
pagaliau priėmti prie to problemu
sprendimo ir ar jis jas tinkamai
išspręs, pareis ar jis bus iš tik-
rųjų įstojes į jam deramą pla-
tų jo veiklos kelią, t. y., ar jis
išliks tuo, kuo jis vadinamas —
tikru Vyriausiuoju Lietuvos Iš-
laisvinimo Komitetu. Tokio tikro
VLIKo Lietuvos bylai būti-
niausia reikia. Ko mažiau
reikia, tai pašaliniais nesvar-
biais takeliais klaidžiojančio,
nuo visuomenės kažkaip atitrū-
stančio komiteto.

viety Sąjungai bylą dėl agres-
jos Baltijos valstybėse ir kad
Sovietų Sąjunga būtų pripažin-
ta agresoriumi.

6. Bendradarbiauti su Sovie-
tų pavergtųjų tautų egzilinėmis
ir kitomis tarptautinėmis orga-
nizacijomis, siekiant okupuotų
veiksmų pasmerkimo, jų su-
stabdymo ir Lietuvos išlaisvi-
nimo.

III. Lietuvių išlaikymas ir išlaisvinimo jėgų telkimas.

1. Skatinti ir telkti visas lie-
tuvių išeivijos jėgas išlaisvini-
mo reikalui.

2. Skatinti lietuviškųjų orga-
nizacijų iniciatyvą švietimo ir
kultūros srityje ir organizuoti
tai veiklai pagalbą.

3. Ypatingo dėmesio skirti
kaip jaunimą išlaikyti lietuviš-
ką ir traukti jaunimą į Lietuvos
laisvinimo bei lietuvių išlai-
kymo darbą.

IV. Informacija

1. Informuoti laisvąjį pasaulį
apie krašto ištremtųjų ir išeivi-
jos padėtį ir veikti viešąją jo
nuomonę Lietuvos išlaisvinimo
naudai.

2. Rinkti informaciją iš pa-
vergtų krašto, centralizuoti,
vertinti bei tikslingai panaudoti
surinktąją medžiagą.

3. Organizuoti sistemingą pa-
vergtų krašto informavimą.

V. Lietuvos atstatymo problemos.

A. Užsieninės problemos:

1. Nustatyti, kokių valstybės
sienų siektina, su kuo ir kaip
sienų klausimai sprestini ir pa-
ruošti medžiagą atitinkamam
Lietuvos nusistatymui paremti.

2. Siekti santykių aiškinimo
ir kylančių problemų sprendimo
su Lietuvos kaimyninių tautų
veiksmais.

3. Tirti Lietuvoje būsimas re-
patriacijos problemas.

4. Rinkti medžiagą Lietuvos
valstybei ir jos piliečiams karo
ir okupacijos padarčių nuosto-
lių atlyginimo reikalui.

5. Studijuoti išlaisvintos Lie-
tuvos padėties Europos santvar-
koje problemas, ypačingai to-
kias, kurios surištos su:

- a. Baltijos valstybių federa-
cija,
- b. platesnės apimties sritinė-
mis federacijomis (Balto-
Skandinavijos, Vidurio Euro-
pos ir kt.),
- c. visos Europos integracija,
- d. atitinkamam suverenumo
siaurinimui ir
- e. Lietuvos ūkio atitinkamam
priderinimui.

R. Vidaus problemos:

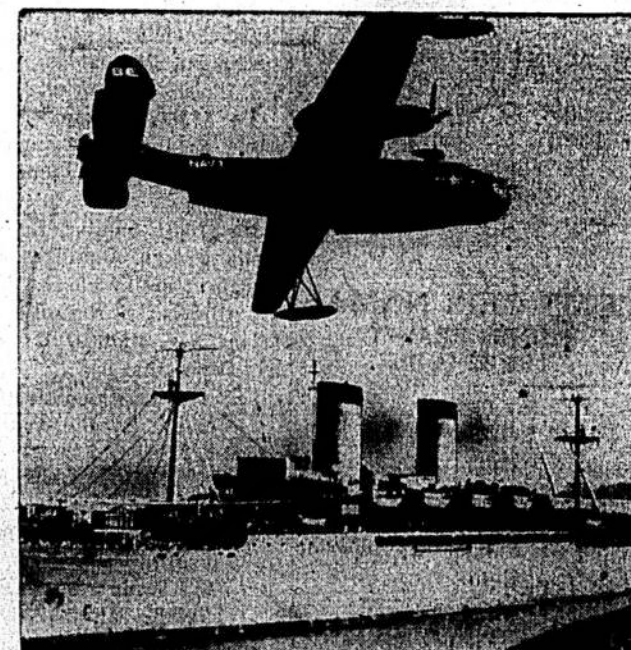
- Rūpintis medžiaga ir projek-
tais:
- a. išlaisvintos Lietuvos val-
stybės santvarkai ir admi-
nistacijai,
- b. ekonominiam atstatymui,
- c. žemės ūkio atstatymui,
- d. socialinės ir sveikatos ge-
rovės tvarkai ir
- e. švietimo ir kultūros orga-
nizacijai.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą prateisdami Dir-
vos fondui aukas atsuntę:

Eidimtas Fel., Cleveland	\$1.00
Dedulionis V., Cleveland	1.00
Bivainis J., Chicago	1.00
Mitkus J., Detroit	1.00
Tamošiūnas V., Detroit	2.00
Garmas A., Cleveland	1.00
Bočiūnas F., Hartford	1.00
Babickas P., Worcester	1.00
Jasevičius A., Columbus	2.00
Masiulis B., E. Chicago	1.00
Peckus Z., Cleveland	1.00
Kučauskas K., Baltimore	1.00
Lapinas A., Montreal	1.50
Grabliauskas St., Boston	2.00
Znuidzinas V., Rochester	1.00
Vilčinskienė J., Cleveland	1.00
Rimkus K., Dover	1.00
Zuris F. J., Cleveland	1.00

Visiems aukotojams reiškia-
me nuoširdžią padėką.

JAV laivyno sargybinis lėktuvas, pasitinka į San Francisco uostą
įplaukiantį karinį laivą su grįžtančiais iš Tolimųjų Rytų kariais.